

**«Νέο σύστημα κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών
Πόρων (ΚΑΠ) στις Περιφέρειες»**

Εκπόνηση από την Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε

ΑΘΗΝΑ 2013

Περιεχόμενα

1.	Εισαγωγή – Γενικά Στοιχεία	4
2.	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	6
2.1	Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ (Ν.3852/2010)	8
2.2	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΟΡΓΑΝΑ	10
2.3	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	13
3.	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	16
3.1	ΓΕΝΙΚΑ	16
3.2	ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2013	16
3.3	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ 2013	17
3.4	ΤΥΠΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	18
3.5	ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΒΑΣΕΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	21
3.6	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2014 (ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ Κ.Υ.Α. ΑΡΙΘΜ. ΟΙΚ. 30844/31.7.2013)	22
4.	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΚΑΠ	25
4.1	Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	25
4.2	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	25
4.3	ΟΙ Κ.Α.Π. ΣΤΙΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ	27
4.4	ΟΙ Κ.Α.Π. ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ	28
4.5	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΑΥΤΟΤΕΛΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	29
4.6	ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΤΩΝ ΚΑΠ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 2011, 2012 ΚΑΙ 2013.	30
4.6.1	Κατανομές ΚΑΠ για Λειτουργικές Δαπάνες	31
4.6.2	Κατανομές ΚΑΠ για Επενδύσεις	32
4.6.3	Λοιπές κατανομές ΚΑΠ Περιφερειών	32
4.6.4	Συγκεντρωτικές Επιχορηγήσεις ΚΑΠ (2011- 2013)	34
4.6.5	Συντελεστές Βαρύτητας για την κατανομή των Λειτουργικών ΚΑΠ	35
4.6.6	Συντελεστές Βαρύτητας για την κατανομή των Επενδυτικών ΚΑΠ	36
5.	ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	38
5.1	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ	39
5.2	ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ	40
5.3	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ	41
5.4	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ	43
6.	ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	45

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΙΚΤΩΝ, ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΜΙΑΣ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	45
6.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.....	45
6.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	46
6.2.1 Πέντε άξονες βαρύτητας	48
6.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΚΑΠ	54
7. ΕΠΙΜΥΘΙΟ.....	55
8. ΤΕΛΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ Κ.Α.Π.	56
8.1 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	57
8.2 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	58
8.2.1 Προτεινόμενο Σενάριο: Συνδυασμός κριτηρίων Έκτασης (40%) – Μήκος Οδικού Δικτύου (35%) – Ειδικών Συνθηκών (25%) με την επιβολή συντελεστή διόρθωσης 10%.	59
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	61
ΚΥΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ.....	61
ΣΕΝΑΡΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	68
ΚΑΠ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ	68
ΚΑΠ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ	70
ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ	76

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η διασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας των Περιφερειών συναρτάται άμεσα με την απόδοση σε αυτές των πόρων που δικαιούνται από την Κεντρική Κυβέρνηση. Πόροι που είναι αναγκαίοι για την κάλυψη του κόστους προσφοράς των αρμοδιοτήτων που μεταφέρθηκαν σε αυτές.

Διαρκής επιδίωξη των Περιφερειών ήταν και παραμένει η έγκαιρη απόδοση των θεσμοθετημένων Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων αλλά και μεταφορά πρόσθετων πόρων για την κάλυψη των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που μεταφέρθηκαν σε αυτές.

Προϋπόθεση για την τεκμηριωμένη και κατά συνέπεια αποτελεσματική διεκδίκηση των οικονομικών αιτημάτων των Περιφερειών είναι η οικοδόμηση ενός αξιόπιστου κεντρικού μηχανισμού τεκμηρίωσης ο οποίος:

- θα παρακολουθεί την τήρηση της απόδοσης των θεσμοθετημένων πόρων,
- θα υπολογίζει σε ετήσια βάση το κόστος λειτουργίας των Περιφερειακών Υπηρεσιών και
- θα κοστολογεί το κόστος κάθε μεταφερόμενης αρμοδιότητας.

Αυτήν την αναγκαιότητα επιδιώκει να καλύψει η πρόταση της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ» στα πλαίσια της πρόσκλησης 64. Πρόταση που στοχεύει στην αναδιοργάνωση όλων των υπηρεσιών των Περιφερειών μεταξύ των οποίων σημαντική θέση κατέχουν και οι οικονομικές υπηρεσίες.

Ταυτόχρονα με την ανάληψη πρωτοβουλιών μεσοπρόθεσμου χαρακτήρα η ΕΝΩΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ, προκειμένου να καλύψει την ανάγκη για τη διατύπωση εμπεριστατωμένης και τεχνικά άρτιας γνώμης προς το Υπουργείο Εσωτερικών, σχετικά με την κατανομή των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων προς τις Περιφέρειες, όπως προβλέπεται από άρθρο 260 του Ν. 3852/2010), αποφάσισε την ανάθεση της εκπόνησης μελέτης με θέμα: «Νέο σύστημα κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) στις Περιφέρειες», στην Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ με την επωνυμία «Πληροφόρηση - Επιμόρφωση - Τοπική Ανάπτυξη» («Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε.»).

Η υλοποίηση του έργου διακρίνεται στις ακόλουθες φάσεις:

ΦΑΣΗ 1Η - ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΚΑΠ

Το σχέδιο της πρότασης το οποίο θα καταρτισθεί από την Ομάδα Μελέτης της Αναδόχου («Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε.»), περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

1. Εισαγωγή
2. Οι Περιφέρειες μετά τον ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ
 - i. Πληθυσμιακά κλπ χαρακτηριστικά
 - ii. Αρμοδιότητες
 - iii. Οικονομικοί Πόροι
3. Περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης - αποτύπωση του υπάρχοντος συστήματος κατανομής των ΚΑΠ.
 - i. Θεσμικό πλαίσιο - αποφάσεις
 - ii. Κριτήρια κατανομής Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων
 - iii. Οικονομικά Στοιχεία - Εξέλιξη των επιχορηγήσεων
 - iv. Αξιολόγηση του υφιστάμενου συστήματος κατανομής των ΚΑΠ
4. Πρόταση Κριτηρίων κατανομής των ΚΑΠ
Διατύπωση σεναρίων κατανομής των ΚΑΠ για το έτος 2013

ΦΑΣΗ 2Η - ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΣΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΝ.Π.Ε.

Κατόπιν εισήγησης της Εκτελεστικής Επιτροπής, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΝ.Π.Ε. θα υποβάλλει προς την Μελετητική Ομάδα της Αναδόχου Παρατηρήσεις, Υποδείξεις και Κατευθύνσεις.

ΦΑΣΗ 3Η - ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Με βάση τις Παρατηρήσεις, Υποδείξεις και Κατευθύνσεις της ΕΝ.Π.Ε., η Ομάδα Μελέτης της Αναδόχου θα διαμορφώσει την τελική πρόταση κατανομής των ΚΑΠ.

2. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η Περιφέρεια αποτελεί μία αυτοτελή ενιαία Διοικητική Μονάδα αποκέντρωσης της Κρατικής Διοίκησης με αρμοδιότητες σχεδιασμού, προγραμματισμού, συντονισμού και εφαρμογής των πολιτικών για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της γεωγραφικής της περιοχής.

Ως ιδρυτικός νόμος της Περιφέρειας θεωρείται ο Ν. 1622/1986 «Τοπική Αυτοδιοίκηση - Περιφερειακή Ανάπτυξη - Δημοκρατικός Προγραμματισμός». Η λέξη Περιφέρεια, όπως χρησιμοποιείται στο συγκεκριμένο νόμο αλλά και στους επακόλουθους αυτού (Ν. 2503/1997 & 2218/1994), έχει διπλή σημασία:

1. Η Περιφέρεια αποτελεί γεωγραφική μονάδα που έχει συγκεκριμένα όρια, εδαφική έκταση, πληθυσμό και έδρα,
2. Η Περιφέρεια αποτελεί διοικητική μονάδα και αποτελείται από όργανα και υπηρεσίες. Όργανα της Περιφέρειας είναι ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας με τις υπ' αυτόν υπηρεσίες και το Περιφερειακό Συμβούλιο.

Με βάση το άρθρο 61 του Ν. 1622/86, καθώς και το Προεδρικό Διάταγμα 51/1987, η χώρα διαιρείται σε 13 Περιφέρειες ως εξής:

1. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με έδρα την Κομοτηνή
2. Κεντρικής Μακεδονίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη
3. Δυτικής Μακεδονίας, με έδρα την Κοζάνη
4. Ηπείρου, με έδρα τα Ιωάννινα
5. Θεσσαλίας, με έδρα τη Λάρισα
6. Ιονίων Νήσων, με έδρα την Κέρκυρα
7. Δυτικής Ελλάδας, με έδρα την Πάτρα
8. Στερεάς Ελλάδας, με έδρα τη Λαμία
9. Αττικής, με έδρα την Αθήνα
10. Πελοποννήσου, με έδρα την Τρίπολη

11. Βορείου Αιγαίου, με έδρα τη Μυτιλήνη
12. Νοτίου Αιγαίου, με έδρα την Ερμούπολη, και
13. Κρήτης, με έδρα το Ηράκλειο

Πίνακας 1.1: Πληθυσμός – Πυκνότητα – Έκταση Περιφερειών (στοιχεία 2011).

ΔΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Πυκνότητα μόνιμου πληθυσμού ανά km ²	Έκταση Περιφέρειας ανά km ²
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	606.170	299.100	307.070	42,82	14.157
Περιφέρεια Αττικής	3.812.330	1.842.680	1.969.650	1.001,11	3.770
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	197.810	99.520	98.290	51,57	3.836
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	680.190	341.400	338.790	59,93	11.350
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	282.120	141.260	140.860	29,85	9.451
Περιφέρεια Ηπείρου	336.650	165.890	170.760	36,58	9.203
Περιφέρεια Θεσσαλίας	730.730	361.900	368.830	52,06	14.037
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	206.470	102.020	104.450	89,5	2.307
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	1.874.590	910.270	964.320	99,66	9.451
Περιφέρεια Κρήτης	621.340	308.760	312.580	74,54	8.336
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	308.610	155.990	152.620	58,38	5.286
Περιφέρεια Πελοποννήσου	581.980	294.910	287.070	37,57	15.490
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	546.870	278.160	268.710	35,17	15.549
Σύνολο Χώρας	10.787.690	5.303.690	5.484.000	81,75	131.583

Πίνακας 1.2: Προσωπικό Περιφερειών (στοιχεία 2013).

A/A	Περιφέρειες	Αριθμός υπαλλήλων (1/1/2011)	Αριθμός υπαλλήλων (7ος 2013)	Ποσοστιαία Μεταβολή (%)
1	Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	1.355	1.271	-19,30%
2	Αττικής	2.583	2.397	-19,50%
3	Βορείου Αιγαίου	574	457	-20,38%
4	Δυτικής Ελλάδας	1.227	934	-23,88%
5	Δυτικής Μακεδονίας	692	649	-6,30%

6	Ηπείρου	1.013	856	-15,49%
7	Θεσσαλίας	1.214	1.070	-11,86%
8	Ιονίων Νήσων	452	408	-9,73%
9	Κεντρικής Μακεδονίας	2.472	2.154	-13,00%
10	Κρήτης	1.039	888	-14,50%
11	Νοτίου Αιγαίου	532	479	-9,96%
12	Πελοποννήσου	1.171	958	-23,84%
13	Στερεάς Ελλάδας	1.095	865	-21%
	Σύνολο	15.419	13.386	-13,10%

Ο Ν. 2503/1997 «Διοίκηση, Οργάνωση, Στελέχωση της Περιφέρειας, Ρύθμιση Θεμάτων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και άλλες Διατάξεις» δίνει στην Περιφέρεια το χαρακτήρα ενιαίας αποκεντρωμένης μονάδας διοίκησης του κράτους. Η Περιφέρεια συμβάλλει στον εθνικό σχεδιασμό και στο πλαίσιο αυτού σχεδιάζει, προγραμματίζει και εφαρμόζει τις πολιτικές για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική της ανάπτυξη. Η κάθε Περιφέρεια ως ενιαία αποκεντρωμένη μονάδα διοίκησης έχει τις αρμοδιότητες που ασκούν οι υπηρεσίες της στη συνολική χωρική έκτασή της, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών της Περιφέρειας στο νομό ή νομαρχία, καθώς και τις αρμοδιότητες που ανήκουν στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Η Περιφέρεια ως διοικητική μονάδα έχει δικό της προσωπικό, δικό της προϋπολογισμό, καθώς και δικούς της μηχανισμούς διαχείρισης των πιστώσεων έργων περιφερειακού χαρακτήρα ΣΑΕΠ. Παράλληλα η Περιφέρεια διατηρεί και το χαρακτήρα της ως μονάδα περιφερειακής ανάπτυξης.

2.1 Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

(Ν.3852/2010)

Το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» αποτελεί το εγχείρημα αλλαγής της διοικητικής αρχιτεκτονικής του ελληνικού κράτους. Τα αποτελέσματα που θα επιφέρει θα φανούν σε βάθος χρόνου καθώς αυτή τη στιγμή διανύουμε ένα μεταβατικό στάδιο. Οι σημαντικότερες αλλαγές, ωστόσο, που έχουν ήδη καταγραφεί έχουν διοικητική και οικονομική χροιά.

Οι Ο.Τ.Α. Α' βαθμού μειώθηκαν ύστερα από συγχωνεύσεις. Οι Νομαρχίες ως θεσμός του 2ου βαθμού αυτοδιοίκησης καταργήθηκαν και την θέση τους πήραν οι πρώην κρατικές Περιφέρειες, οι οποίες αντικαταστάθηκαν από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Έτσι σχηματίζονται τελικά οι 325 Δήμοι (πριν 1034), οι 13 περιφέρειες σαν δεύτερο επίπεδο αυτοδιοίκησης, που χωρίζονται σε

περιφερειακές ενότητες (τις πρώην Ν.Α.), και οι 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις που αποτελούν την αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση.

Ειδικότερα, για τις Περιφέρειες η αιτιολογική έκθεση του Καλλικράτη αναφέρει:

Οι νέες περιφέρειες προέρχονται από τη συνένωση των υφισταμένων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, οι οποίες καταργούνται. Η χωρική ενότητα των νέων οργανισμών περιλαμβάνει τις εδαφικές περιφέρειες των καταργούμενων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Οι οργανισμοί της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, από τις σημερινές 54 νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, τις 3 διευρυμένες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και τα 19 επαρχεία, δηλαδή ένα σύνολο 76 διοικητικών ενοτήτων, εξελίσσονται σε αιρετές περιφέρειες σε αριθμό αντίστοιχο των σημερινών 13 κρατικών περιφερειών. Ειδικά στην Αττική και στη Θεσσαλονίκη αντιμετωπίζονται με ειδικές ρυθμίσεις τα θέματα μητροπολιτικού χαρακτήρα.

Στην περιφέρεια μεταφέρονται οι αρμοδιότητες της Ν.Α. που ασκούνται αποτελεσματικότερα σε περιφερειακό επίπεδο, καθώς επίσης και αρμοδιότητες που ασκούνται σήμερα από την κρατική περιφέρεια, εκτός από όσες, έχοντας αμιγώς κρατικό χαρακτήρα, οι οποίες στο πλαίσιο συνταγματικών επιταγών πρέπει παραμένουν στην αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση.

Ο ολοκληρωμένος επανασχεδιασμός των δύο βαθμών της αυτοδιοίκησης προϋποθέτει τη συνάρθρωσή τους με τη κρατική αποκεντρωμένη Διοίκηση, όπως αυτή διαμορφώθηκε με τη σύσταση των 7 Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του Καλλικράτη, εκτός από την επιτακτική ανάγκη της περικοπής δημοσίων δαπανών για την δημοσιονομική εξυγίανση του ελληνικού δημοσίου, η διοικητική μεταρρύθμιση περιλαμβάνει μέτρα που βελτιώνουν την διοικητική δράση, την εξυπηρέτηση των πολιτών, τον οικονομικό έλεγχο των οργανισμών και εν γένει την τοπική ανάπτυξη.

Πιο συγκεκριμένα, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακού Προγράμματος τόσο στους Ο.Τ.Α Α' βαθμού όσο και στους Ο.Τ.Α Β' βαθμού, είναι μια σημαντική ρύθμιση που βελτιώνει τη λειτουργία της αυτοδιοίκησης και απαιτεί από τους υπαλλήλους και τους αιρετούς άρχοντες να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να προγραμματίζουν τις λειτουργίες τους ως προσπάθεια επίτευξης των στόχων και του οράματος που έχει τεθεί. Η μεταβίβαση επίσης πρόσθετων αρμοδιοτήτων στους δύο βαθμούς αυτοδιοίκησης αποτελεί δείγμα της αποκεντρωτικής λογικής του Καλλικράτη και της διευθέτησης ευρύτερων θεμάτων σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα. Οι αρμοδιότητες αυτές που

μεταφέρονται στους πρωτοβάθμιους ή δευτεροβάθμιους Ο.Τ.Α. κοστολογούνται, εκ των προτέρων ώστε να υπάρχει πλήρης συμμόρφωση με το άρθρο 102 του Συντάγματος.

Επίσης, γίνεται προσπάθεια εξορθολογισμού του συνόλου των χρηματοδοτήσεων της κεντρικής διοίκησης προς την αυτοδιοίκηση, στη βάση διαφανών, αντικειμενικών και αδιάβλητων κριτηρίων.

2.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Είναι σκόπιμο να παρατεθεί το πλήθος των περιφερειακών οργάνων που εμπλέκονται στην λειτουργία της Περιφέρειας και οι αρμοδιότητές τους, κυρίως όσον αφορά τις οικονομικές υποθέσεις των οργανισμών γεγονός που εξυπηρετεί και το σκοπό της παρούσας εργασίας. Τα όργανα που απαρτίζουν την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση είναι τα εξής:

Ο Περιφερειάρχης, ο Αντιπεριφερειάρχης, το Περιφερειακό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή, η Οικονομική Επιτροπή, η Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης και ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης. Οι αρμοδιότητες των αιρετών αυτών οργάνων αναλύονται παρακάτω σύμφωνα με το Ν.3852/2010.

1. Περιφερειάρχης (άρθρο 159)

Ο περιφερειάρχης προασπίζει το δημόσιο συμφέρον, κατευθύνει την υλοποίηση του σχεδίου περιφερειακής ανάπτυξης, εκτελεί τις αποφάσεις του περιφερειακού συμβουλίου, της εκτελεστικής επιτροπής και της οικονομικής επιτροπής, συγκαλεί και προεδρεύει της εκτελεστικής επιτροπής και συντονίζει την υλοποίηση των αποφάσεών της. Αποτελεί επίσης το περιφερειακό όργανο που διατάσσει την είσπραξη των εσόδων της περιφέρειας και αποφασίζει για τη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού. Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει η περιφέρεια και παρουσιάζει τον προϋπολογισμό της περιφέρειας στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής. Συνιστά ομάδες εργασίας και ομάδες διοίκησης έργου από μέλη του περιφερειακού συμβουλίου, υπαλλήλους της περιφέρειας, υπάλληλους του δημόσιου τομέα ή ιδιώτες για τη μελέτη και επεξεργασία θεμάτων της περιφέρειας, καθορίζοντας τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους

2. Αντιπεριφερειάρχης (άρθρο 160)

Τον περιφερειάρχη επικουρούν οι αντιπεριφερειάρχες που εκλέγονται άμεσα καθώς και τρεις (3) επιπλέον αντιπεριφερειάρχες, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του περιφερειάρχη. Ο περιφερειάρχης αναθέτει σε όλους τους αντιπεριφερειάρχες την άσκηση τομέων αρμοδιοτήτων της

περιφέρειας και μπορεί, επίσης, να τους μεταβιβάζει την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων του. Οι Αντιπεριφερειάρχες επιλέγονται μεταξύ των περιφερειακών συμβούλων από τον Περιφερειάρχη. Διακρίνονται σε θεματικούς και τοπικούς, ενώ οι σχετικοί ρόλοι μπορούν να συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο. Οι πρώτοι αναλαμβάνουν την ευθύνη των βασικών τομέων αρμοδιότητας της περιφέρειας. Σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται: α) συντονίζουν και εποπτεύουν τις υπηρεσίες της περιφέρειας που λειτουργούν στα όρια της περιφερειακής ενότητας, β) εκτελούν τις αποφάσεις του περιφερειάρχη, του περιφερειακού συμβουλίου και της οικονομικής επιτροπής που αφορούν την περιφερειακή ενότητα όπου είναι κατά τόπο αρμόδιοι, γ) ασκούν όλες τις αρμοδιότητες που τους μεταβιβάζει ο περιφερειάρχης, δ) διατυπώνουν εισήγηση προς το περιφερειακό συμβούλιο για το σχεδιασμό μέτρων πολιτικής προστασίας της περιφερειακής ενότητας, ε) έχουν την ευθύνη της διάθεσης και του συντονισμού δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των φυσικών και άλλων καταστροφών στην περιφερειακή ενότητά τους, σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχει ο περιφερειάρχης.

3. Περιφερειακό Συμβούλιο (άρθρο 163)

Το Περιφερειακό Συμβούλιο είναι το βασικό όργανο με το τεκμήριο αρμοδιότητας εντός της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, με σημαντικό επιτελικό και ελεγκτικό ρόλο και είναι αρμόδιο ιδίως για : α) την έγκριση και παρακολούθηση του επιχειρησιακού προγράμματος της περιφέρειας, β) την έγκριση και παρακολούθηση αναπτυξιακών προγραμμάτων κατά την κείμενη νομοθεσία, γ) την έγκριση του προϋπολογισμού και του απολογισμού της περιφέρειας, δ) την επιβολή τελών, εισφορών και δικαιωμάτων, ε) την απαλλοτρίωση ακινήτων, στ) την εκποίηση, ανταλλαγή και δωρεά ακινήτων, καθώς και τη σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων, ζ) την αγορά, παραχώρηση χρήσης, μίσθωση και εκμίσθωση κινητών και ακινήτων, η) τη σύναψη δανείων, θ) το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων και προμηθειών ι) την πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων προσωπικού της περιφέρειας.

Τέλος, αναφέρεται ότι βάσει του άρθρου 185 του νόμου 3852 κάθε χρόνο σε ειδική συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου γίνεται ο απολογισμός πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής σε ότι αφορά την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος δράσης, την οικονομική κατάσταση και τη διοίκηση της περιφέρειας.

4. Εκτελεστική Επιτροπή (άρθρο 174)

Η Εκτελεστική Επιτροπή, είναι το συλλογικό επιχειρησιακό - εκτελεστικό όργανο στις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις. Αποτελείται από τον Περιφερειάρχη και τους Αντιπεριφερειάρχες. Στις συνεδριάσεις συμμετέχει ο Γενικός Γραμματέας της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης. χωρίς δικαίωμα ψήφου, ενώ μπορεί να καλούνται και οι Διευθυντές. Η εν λόγω Επιτροπή έχει τις εξής σημαντικές αρμοδιότητες που σχετίζονται με την αναπτυξιακή προοπτική και τα οικονομικά της κάθε Περιφέρειας:

- Συντονίζει την κατάρτιση και έχει την ευθύνη της υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος και του Τεχνικού Προγράμματος της περιφέρειας, το οποίο και εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο.
- Καταρτίζει και εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο τα τομεακά προγράμματα δράσης και έχει την ευθύνη της υλοποίησής τους. Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού
- Συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών της περιφέρειας στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και εισηγείται το προσχέδιο του προϋπολογισμού προς την οικονομική επιτροπή.
- Παρακολουθεί, αξιολογεί και συντονίζει τη δράση των νομικών προσώπων που ανήκουν στην εποπτεία της περιφέρειας.

5. Οικονομική Επιτροπή (άρθρο 175)

Η οικονομική επιτροπή είναι αρμόδια για την κατάρτιση σχεδίου του προϋπολογισμού της περιφέρειας και την εισήγησή του στο περιφερειακό συμβούλιο για ψήφιση. Είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση, επεξεργασία, προέλεγχο του απολογισμού και την υποβολή σχετικής έκθεσης στο περιφερειακό συμβούλιο. Είναι αρμόδια για τη μελέτη της ανάγκης σύναψης δανείων, τον καθορισμό των όρων τους και την υποβολή της σχετικής εισήγησης στο περιφερειακό συμβούλιο, ενώ στις αρμοδιότητες της εμπίπτει επίσης η κατάρτιση των όρων, η σύνταξη των διακηρύξεων, η διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών, καθώς και η συγκρότηση των ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, υπαλλήλους της περιφέρειας ή δημόσιους υπαλλήλους.

6. Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης (άρθρο 178)

Στην Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης συμμετέχουν, εκτός από τον Περιφερειάρχη και τους Αντιπεριφερειάρχες καθώς και τους επικεφαλής των περιφερειακών παρατάξεων, οι δήμαρχοι των Δήμων της Περιφέρειας, εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, μη κυβερνητικών οργανώσεων, οργανώσεων εργοδοτών, εργαζομένων και επαγγελματικών συλλόγων κ.ο.κ.. Το περιφερειακό αυτό όργανο ασκεί τις εξής σημαντικές αρμοδιότητες:

α) Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο σχετικά με τις βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες της περιφέρειας.

β) Γνωμοδοτεί ως προς θέματα γενικότερου περιφερειακού ενδιαφέροντος, που παραπέμπονται σε αυτή από το περιφερειακό συμβούλιο ή τον περιφερειάρχη.

γ) Εξετάζει τα προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες της περιφέρειας και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών.

2.3 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Με την επιχειρούμενη ανασυγκρότηση του δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης σε λιγότερες και ισχυρότερες μονάδες και την υιοθέτηση σύγχρονων και ποιοτικών μεθόδων διοικητικής δράσης, η Περιφέρεια, ως δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης, μπορεί να εκπληρώσει την ιδιαίτερη αποστολή της. Οι Περιφέρειες αναλαμβάνουν:

- Τις υπηρεσίες και αρμοδιότητες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που καταργούνται (εκτός από εκείνες οι οποίες μεταφέρονται στους Δήμους)
- Σημαντικές αρμοδιότητες, που ασκούνται, σήμερα, από την Κρατική Περιφέρεια, με εξαίρεση όσες πρέπει να παραμείνουν στα αποκεντρωμένα όργανα του κράτους, χάριν της ενότητας της κρατικής πολιτικής, σε ολόκληρη την επικράτεια, όπως τα θέματα χωροταξίας - πολεοδομίας, δασικής και μεταναστευτικής πολιτικής.

Σύμφωνα με το άρθρο 270, οι αρμοδιότητες που μεταφέρονται στους ΟΤΑ κοστολογούνται εκ των προτέρων ώστε να είναι προσδιορισμένο το κόστος λειτουργίας τους, μαζί με τις υποδομές και κάθε είδους εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται κατά το χρόνο μεταφοράς αλλά και το συνολικό κόστος της αρμοδιότητας κατά την άσκησή της από τους ΟΤΑ. Αυτό ισχύει και για αρμοδιότητες χωροταξίας και περιβάλλοντος που περιέρχονται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Γίνεται σαφές λοιπόν ότι, εφόσον οι ΟΤΑ επιβαρύνονται με περαιτέρω αρμοδιότητες, η ανάλογη οικονομική ενίσχυσή τους είναι

απαραίτητη. Γι αυτό το λόγο κρίνεται σκόπιμη η ανάλυση της οικονομικής λειτουργίας και διοίκησης των περιφερειών με βάση τον Καλλικράτη σε ξεχωριστό κεφάλαιο.

Για να γίνει πιο σαφής η λειτουργία των Περιφερειών παρουσιάζονται στη συνέχεια, οι κατηγορίες των αρμοδιοτήτων τους, βάσει του άρθρου 186 του Ν.3852/2010, οι οποίες προς διασφάλιση της συστηματικής παράθεσης τους, ομαδοποιήθηκαν κατά τους παρακάτω συναφείς τομείς:

Α. Προγραμματισμού - Ανάπτυξης

Β. Γεωργίας - Κτηνοτροφίας - Αλιείας

Γ. Φυσικών Πόρων - Ενέργειας - Βιομηχανίας

- i. Υποτομέας Διαχείρισης Υδάτων
- ii. Υποτομέας ορυκτού πλούτου
- iii. Υποτομέας Ενέργειας
- iv. Υποτομέας Βιομηχανίας και Βιοτεχνίας

Δ. Απασχόλησης - Εμπορίου - Τουρισμού

Ε. Μεταφορών - Επικοινωνιών

ΣΤ. Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος

Ζ. Υγείας

Η. Παιδείας - Πολιτισμού - Αθλητισμού

Θ. Πολιτικής Προστασίας και Διοικητικής Μέριμνας

Ιδιαίτερη μνεία στον νόμο του Καλλικράτη γίνεται στο άρθρο 205 στις αρμοδιότητες των νησιωτικών Περιφερειών (Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου) που αφορούν τα σχέδια των ενδοπεριφερειακών συγκοινωνιών καθώς αποτελεί μια πρόσθετη αρμοδιότητα για τις εν λόγω Περιφέρειες που θα ασκείται σε περιφερειακό επίπεδο από 1η Ιουλίου και διαφαίνεται ότι θα ενισχύσει την αυτοτέλειά τους.

Μια άλλη ταξινόμηση, που κατατάσσει τις αρμοδιότητες βάσει οικονομικών μεταβολών που επιφέρουν αλλά και του είδους των λειτουργιών που αφορούν, επιχειρείται σε αυτό το σημείο της εργασίας. Έτσι οι αρμοδιότητες χωρίστηκαν στις εξής κατηγορίες:

1. Αρμοδιότητες παροχής υπηρεσιών

Πρόκειται για αρμοδιότητες οι οποίες ανήκουν στην Περιφέρεια και υποκρύπτουν λειτουργικό κόστος, και ιδιαίτερα κόστος προσωπικού, καθώς για την διεκπεραίωση τους απαιτείται η λειτουργία αρμόδιου τμήματος και συγκεκριμένου αριθμού υπαλλήλων. Ευνόητο είναι πως για την άσκησή τους απαιτούνται έσοδα που προορίζονται για την κάλυψη δαπανών λειτουργικού χαρακτήρα. Αυτά προκύπτουν κατά το μεγαλύτερο μέρος από επιχορηγήσεις. Πιο συγκεκριμένα, μπορούν να διαχωριστούν στις εξής κατηγορίες:

- Χορήγηση αδειών
- Χορήγηση βεβαιώσεων
- Λοιπές αρμοδιότητες παροχής υπηρεσιών

2. Αρμοδιότητες επενδυτικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει 2 σκέλη.

- Το επενδυτικό σκέλος αφορά δαπάνες για έργα που εκπονούνται σε επίπεδο περιφέρειας και περιλαμβάνει τόσο τον προγραμματισμό όσο και την υλοποίηση και κατασκευή των έργων. Χρησιμοποιούνται κονδύλια από τους Κ.Α.Π. (για επενδύσεις), από το Π.Δ.Ε. αλλά και από το Ε.Σ.Π.Α. και τα Περιφερειακά Προγράμματα.
- Το αναπτυξιακό σκέλος περιλαμβάνει αρμοδιότητες αναπτυξιακού σχεδιασμού που εκτελούνται κατά κύριο λόγο σε κεντρικό επίπεδο στην έδρα της κάθε Περιφέρειας και αφορούν όλη την έκτασή της.

3. Ελεγκτικές- κυρωτικές αρμοδιότητες

Πρόκειται για αρμοδιότητες που μπορούν να αποδώσουν ίδια έσοδα στις Περιφέρειες μέσω των κυρώσεων που δύναται να επιβάλλουν. Παρόλα αυτά για την διεκπεραίωση των ελέγχων, τακτικών κι έκτακτων, απαιτείται προσωπικό που επιβαρύνει και το λειτουργικό κόστος της Περιφέρειας.

3.Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

3.1 ΓΕΝΙΚΑ

Ως βασικός συντελεστής επίτευξης ευημερίας των κατοίκων μιας περιοχής, η Περιφέρεια πρέπει να έχει εύρωστη οικονομική λειτουργία. Αυτό συνεπάγεται την ορθολογική οικονομική διαχείριση από το προσωπικό των οικονομικών διευθύνσεων αλλά και όλων των λοιπών διευθύνσεων και τμημάτων καθώς συμμετέχουν έμμεσα στην οικονομική διοίκηση με τον οικονομικό προγραμματισμό και τις δράσεις τους. Η παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας προς τους πολίτες της περιοχής που προκύπτει από τις αρμοδιότητες της Περιφέρειας και των οργάνων της, μεταφράζεται σε έξοδα για τις οικονομικές διευθύνσεις.

Η οικονομική διαχείριση των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων διεξάγονταν με βάση τις διατάξεις του Ν.Δ. 496/1974 και του Π.Δ. 30/1996 (Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης), χωρίς την τήρηση της διπλογραφικής λογιστικής. Το καθεστώς αυτό άλλαξε ριζικά με την έκδοση του Ν. 3979/11 όπου αναφέρεται ότι οι διατάξεις του Π.Δ. 315/1999 (Α' 302) εφαρμόζονται, κατ' αναλογία, για το Διπλογραφικό Σύστημα Γενικής και Αναλυτικής Λογιστικής - Κοστολόγησης των Περιφερειών.

Το έτος 2011 αποτέλεσε τη μεταβατική περίοδο προσαρμογής για τις Περιφέρειες, εντός του οποίου ολοκληρώθηκε το πρώτο στάδιο μεταφοράς αρμοδιοτήτων και υπηρεσιών από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση προς την Περιφέρεια και από τις Περιφέρειες στους Δήμους.

3.2 ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2013

Ο προϋπολογισμός αποτελεί τον κυριότερο τοπικό δημοσιονομικό θεσμό που χρησιμοποιούν οι Ο.Τ.Α. για να υλοποιήσουν τα προγράμματα δράσης και να ασκήσουν τις αρμοδιότητες τους. Σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 48514/27.12.2012 «Κατάρτιση και υποβολή προϋπολογισμού των περιφερειών, οικονομικού έτους 2013», οι στόχοι για την κατάρτιση του προϋπολογισμού των περιφερειών, οικονομικού έτους 2013, είναι:

- η ορθολογική και ρεαλιστική κατάρτισή του, με εγγραφή εσόδων που αναμένεται ότι θα εισπραχθούν και ανάλογη εγγραφή δαπανών,

- η συγκράτηση των δαπανών και η ορθολογική διαχείριση των πόρων,
- η βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της δημοσιονομικής διαχείρισης με όσο το δυνατό μικρότερη δέσμευση οικονομικών πόρων,
- η περαιτέρω ενίσχυση των παραγωγικών επενδύσεων και η επίτευξη επαρκών ρυθμών ανάπτυξης με παράλληλο στόχο τη μείωση του ελλείμματος της Γενικής Κυβέρνησης,
- η εναρμόνισή του προς τις γενικές οδηγίες κατάρτισης του κρατικού προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2013.

3.3 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ 2013

Στον πρώτο προϋπολογισμό των Περιφερειών για το 2011 εγγράφηκαν σύμφωνα με το άρθρο 269 του Καλλικράτη όλες οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις των καταργούμενων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Μέχρι την κατάρτιση και ψήφιση του προϋπολογισμού της περιφέρειας και πάντως όχι αργότερα από την ανωτέρω προθεσμία, οι προϋπολογισμοί των Ν.Α. που καταργούνται, εκτελούνταν ως δωδεκατημόρια του προϋπολογισμού του 2010.

Η ενοποίηση των προϋπολογισμών των Ν.Α. στον προϋπολογισμό της Περιφέρειας εξασφάλισε την λογιστική παρακολούθηση των εσόδων και εξόδων, ενώ η υλοποίηση ενός σημαντικού τμήματος από τις Περιφερειακές Ενότητες, επιτρέπει την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη απορρόφησή του.

Η υπερεκτίμηση των εσόδων ή η εγγραφή εσόδων που δεν πρόκειται να εισπραχθούν οδηγεί ουσιαστικά στην κατάρτιση ελλειμματικού προϋπολογισμού και αυτό απαγορεύεται από το νόμο. Η τήρηση της αρχής αυτής, ελέγχεται από τον Ελεγκτή Νομιμότητας ή τον Γεν. Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εφόσον η σχετική αρμοδιότητα δεν έχει αναληφθεί, κατά τις διατάξεις του άρθρου 268 παρ. 8 του ν. 3852/2010 και η παραβίασή τους μπορεί να οδηγήσει στην αναπομπή του προϋπολογισμού στο περιφερειακό ή, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, στην ακύρωση της σχετικής απόφασης. Επισημαίνεται ότι στον προϋπολογισμό δεν μπορεί να εγγραφούν έσοδα από δάνεια για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών.

Για την κατάρτιση, ψήφιση, εκτέλεση και έλεγχο του προϋπολογισμού λαμβάνουν χώρα τα εξής στάδια όπως αναφέρονται στην Κ.Υ.Α. 48514/27.12.2012:

1. Η εκτελεστική επιτροπή, στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και του ετήσιου προγράμματος δράσης, συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών της Περιφέρειας, καθώς και της επιτροπής διαβούλευσης, για τον προϋπολογισμό και το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, και εισηγείται το προσχέδιο του ετήσιου προγράμματος δράσης και του προϋπολογισμού προς την οικονομική επιτροπή.
2. Η οικονομική επιτροπή καταρτίζει τον προϋπολογισμό της Περιφέρειας και υποβάλλει το σχέδιο προϋπολογισμού, αιτιολογώντας κάθε εγγραφή, για συζήτηση και απόφαση στο περιφερειακό συμβούλιο.
3. Το Περιφερειακό συμβούλιο ψηφίζει τον προϋπολογισμό και το ετήσιο πρόγραμμα δράσης.
4. Ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός, το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, η εισηγητική έκθεση της οικονομικής επιτροπής, και οι αποφάσεις του περιφερειακού συμβουλίου που αφορούν στην επιβολή των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών υποβάλλονται στον Ελεγκτή Νομιμότητας ή τον Γεν. Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εφόσον η σχετική αρμοδιότητα δεν έχει αναληφθεί, για έλεγχο.
5. Συνοπτική οικονομική κατάσταση του προϋπολογισμού, όπως τελικώς ψηφίσθηκε από το περιφερειακό συμβούλιο, αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα της οικείας περιφέρειας και δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα που εκδίδεται στα διοικητικά όρια της περιφέρειας. Η παράλειψη της ανωτέρω δημοσίευσης δεν επηρεάζει το κύρος της απόφασης του περιφερειακού συμβουλίου με την οποία ψηφίστηκε ο προϋπολογισμός. Η απόφαση πρέπει να αναρτηθεί στο διαδίκτυο, όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3861/2010 «Πρόγραμμα Διαύγεια», διαφορετικά στερείται εκτελεστότητας.

3.4 ΤΥΠΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 48514/27-12-2012 για τον τύπο του προϋπολογισμού των περιφερειών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 116 του Π.Δ. 30/1996, με αντιστοίχιση των όρων σύμφωνα με τα οριζόμενα στη παρ. 14 του άρθρου 268 του ν. 3852/2010.

Ο προϋπολογισμός συντάσσεται κατά φορέα και Κ.Α.Ε. Ως προς τα έσοδα η ανάλυση των κονδυλίων θα γίνει σύμφωνα με τον κώδικα κατάταξης εσόδων Ν.Π.Δ.Δ. (εγκύκλιος υπ' αρ.

2/47285/0094/2.8.2001). Ως προς τα έξοδα ακολουθείται ο κώδικας κατάταξης εξόδων του κρατικού προϋπολογισμού (εγκύκλιος υπ' αρ. 2/50418/0020/17.9.2002), εκτός από ορισμένες κατηγορίες και υποκατηγορίες εξόδων που λόγω της φύσεώς τους εγγράφονται σε κωδικούς αριθμούς του κώδικα κατάταξης των Ν.Π.Δ.Δ.

Όλα τα κονδύλια εσόδων και εξόδων θα αθροίζονται σε υποσύνολα κατά κατηγορίες (ανά χιλιάδα π.χ. 0000) και υποκατηγορίες (ανά εκατοντάδα π.χ. 0700) των εν λόγω κωδικών. Ο προϋπολογισμός θα αναπτύσσεται και στα δύο σκέλη του σε πέντε (5) στήλες, όπου θα αναγράφονται:

- στην 1η ο Κωδικός Αριθμός (Κ.Α.),
- στην 2η η ονομασία του,
- στην 3η οι προβλέψεις για το 2013,
- στην 4η οι διαμορφωθείσες πιστώσεις των εσόδων και εξόδων κατά το 2012 (αρχικός προϋπολογισμός ± τροποποιήσεις), και
- στην 5η τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων και εξόδων οικ. έτους 2011.

Τα Έσοδα μπορούν να κατηγοριοποιηθούν με βάση την πηγή χρηματοδότησης σε:

- α) Έσοδα από κρατική επιχορήγηση.
- β) Έσοδα από κεντρικούς αυτοτελείς πόρους (ν. 3852/2010)
- γ) Λοιπά ίδια έσοδα.
- δ) Έσοδα από ειδική χρηματοδότηση για την πληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων
- ε) Ταμειακά υπόλοιπα

Οι βασικές κατηγορίες Εσόδων που εγγράφονται στον προϋπολογισμό είναι:

- Επιχορηγήσεις
- 1000 Φόροι, Τέλη και Δικαιώματα υπέρ Ν.Π.Δ.Δ.
- 2000 Ασφαλιστικές Εισφορές
- 3000 Έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα

- ο 4000 Προσαυξήσεις, πρόστιμα, χρηματικές ποινές και παράβολα
- ο 5000 Λοιπά έσοδα
- ο 6000 Έκτακτα έσοδα
- ο 7000 Έσοδα από δάνεια
- ο 8000 Έσοδα από παρελθόντα έτη
- ο 9000 Έσοδα από επιχορηγήσεις κ.λπ. για επενδύσεις

Όσον αφορά τις δαπάνες, χωρίζονται κυρίως σε:

- α) Δαπάνες που χρηματοδοτούνται από κρατική επιχορήγηση.
- β) Δαπάνες που χρηματοδοτούνται από κεντρικούς αυτοτελείς πόρους.
- γ) Επενδύσεις
- δ) Δαπάνες για την πληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Οι βασικές κατηγορίες Δαπανών είναι:

- ο Αποθεματικά
- ο 0000 Πληρωμές για υπηρεσίες
- ο 1000 Προμήθειες αγαθών και κεφαλαιακού εξοπλισμού
- ο 2000 Πληρωμές μεταβιβαστικές
- ο 3000 Πληρωμές που αντικρίζονται από πραγματοποιούμενα έσοδα
- ο 5000 Δαπάνες που δεν εντάσσονται σε άλλες κατηγορίες
- ο 6000 Κίνηση κεφαλαίων
- ο 7000 Απαλλοτριώσεις, αγορές, ανεγέρσεις κ.λπ.
- ο 9000 Πληρωμές για επενδύσεις

3.5 ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΒΑΣΕΙ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Για να γίνει πιο κατανοητή η οικονομική λειτουργία της Περιφέρειας έγινε η προσπάθεια προσδιορισμού και καταγραφής των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών βάσει της κωδικοποίησης που προκρίνεται στον τύπο του προϋπολογισμού. Σημειώνεται ότι αυτός ο προσδιορισμός είναι ιδιαίτερα δύσκολος καθώς αρκετοί κωδικοί αριθμοί μπορεί να περιλαμβάνουν τόσο λειτουργικές όσο και επενδυτικές δαπάνες. (πχ. ο Κ.Α. 1000 που περιλαμβάνει τόσο λειτουργικές δαπάνες όσο και επενδυτικές).

Τα λειτουργικά και επενδυτικά έξοδα των Περιφερειών συνολικά αλλά και των Περιφερειακών Ενοτήτων ξεχωριστά, προκύπτουν από τους εξής κωδικούς του προϋπολογισμού :

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Κ.Α. Κατονομασία

- Πληρωμές για υπηρεσίες
- Προμήθειες αγαθών και κεφαλαιακού
- 1000 εξοπλισμού(εκτός 1700 που αφορά εξοπλισμό, άρα επένδυση)
- 2000 Πληρωμές μεταβιβαστικές
- 6000 Κίνηση κεφαλαίων

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Κ.Α. Κατονομασία

- 7000 Απαλλοτριώσεις, αγορές, ανεγέρσεις κ.λπ.
- 9000 Πληρωμές για επενδύσεις

Πρέπει να διασαφηνιστεί ότι, οι λειτουργικές δαπάνες καλύπτονται κυρίως από τους Κ.Α.Π., ενώ οι επενδυτικές δαπάνες χρηματοδοτούνται από τα ίδια έσοδα, τους Κ.Α.Π. το Π.Δ.Ε. αλλά και τα Π.Ε.Π. Τα έσοδα των Περιφερειών λοιπόν προέρχονται από τους Κ.Α.Π., τις λοιπές επιχορηγήσεις, τα έσοδα για επενδύσεις, και τα λίγα ίδια έσοδα που επιφέρουν τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων, τα τέλη μεταβίβασης και τα πρόστιμα/παράβολα. Όσον αφορά τις επενδύσεις, υπάρχει η δυνατότητα

εξοικονόμησης λειτουργικών εξόδων από την Περιφέρεια για την χρηματοδότηση έργων ή συναφών δράσεων επενδυτικού χαρακτήρα.

Έσοδα που χρηματοδοτούν επενδυτικές δαπάνες.

1251 Έσοδα από Κ.Α.Π. για επενδύσεις χρηματοδοτούμενες αποκλειστικά από εθνικούς πόρους

1253 Έσοδα από Κ.Α.Π. για δαπάνες βελτίωσης, συντήρησης και αποκατάστασης οδικού δικτύου

9000 Έσοδα για επενδύσεις

3.6 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2014 (ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ Κ.Υ.Α. ΑΡΙΘΜ. ΟΙΚ. 30844/31.7.2013).

Το νέο σύστημα κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) των Περιφερειών απασχολεί μεγάλο μέρος των ιθυνόντων και όλοι τείνουν στο κοινό συμπέρασμα ότι θα πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη διαβούλευση όσον αφορά τη βαρύτητα των κριτηρίων. Κι αυτό γιατί, εκτός από τον πληθυσμό, η γεωμορφολογία συνιστά σοβαρότατο παράγοντα σε μία χώρα με σπάνιας ποικιλίας γεωγραφικό ανάγλυφο. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να υπολογίζεται το κόστος λειτουργίας και συντήρησης των υποδομών των Περιφερειών της χώρας, υπολογίζοντας ταυτόχρονα, την βαρύτητα σε μια σειρά από άλλα κριτήρια – δείκτες, αντιπροσωπευτικά για τη συμβολή τους στον υπολογισμό του συνολικού κόστους λειτουργίας και επενδύσεων των Περιφερειών. Οι νησιωτικοί δήμοι αποτελούν ιδιαίτερη κατηγορία, καθώς έχουν μεν μικρό πληθυσμό, αλλά χαρακτηρίζονται από δύσκολες γεωγραφικές συνθήκες και αρκετοί εξ' αυτών βλέπουν τον πληθυσμό τους να πολλαπλασιάζεται σαρωτικά κατά τους θερινούς μήνες λόγω τουρισμού.

Εύλογα προκύπτει ότι ο βαθμός, και ο τρόπος κατά τον οποίο κάθε κριτήριο θα βαρύνει στην τελική αξιολόγηση είναι ένα δύσκολο θέμα, για το οποίο θα πρέπει να ληφθούν και πολιτικές αποφάσεις, οι οποίες στη συνέχεια θα αποτελούν τον τρόπο υπολογισμού της κατανομής των ΚΑΠ.

Αντιλαμβανόμενοι όλοι οι φορείς την δυσκολία και την πολυπλοκότητα υπολογισμού μιας δίκαιης κατανομής, και στην κατεύθυνση της ορθολογικής κατανομής των ΚΑΠ, προέκυψε η Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. οικ. 30844/31.7.2013, «Κατάρτιση και υποβολή προϋπολογισμού των περιφερειών, οικονομικού έτους 2014». Σύμφωνα με αυτή, όσον αφορά:

α) «τα έσοδα από ΚΑΠ, Η πίστωση που εγγράφεται στον προϋπολογισμό (Π/Υ) για τα έσοδα από τους Κ.Α.Π πρέπει να είναι ίση με το ποσό που προκύπτει ως το γινόμενο της τακτικής μηνιαίας κατανομής που αποδόθηκε στην περιφέρεια πριν από το χρόνο κατάρτισης του Π/Υ της επί δώδεκα, μειωμένο κατά ποσοστό επτά τοις εκατό (7%). Τυχόν διαφορές που προκύψουν από την κατανομή των ΚΑΠ του έτους 2014 από οποιαδήποτε αιτία θα πρέπει να εγγραφούν στον Π/Υ της περιφέρειας με αναμόρφωση, η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί αμέσως μετά τη γνωστοποίηση σε αυτήν των νέων δεδομένων.

β) Δαπάνες που χρηματοδοτούνται από Κ.Α.Π.:

Από τις δαπάνες αυτές:

- ο Οι πιστώσεις για δαπάνες της υποκατηγορίας 0800 «Πληρωμές για λοιπές υπηρεσίες» και της κατηγορίας 1000 «Προμήθειες» πρέπει να περιορισθούν στα χαμηλότερα δυνατά επίπεδα.
- ο Οι πιστώσεις για δαπάνες στις υποκατηγορίες 0500 «Πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές», 0700 «Πληρωμές για μετακινήσεις» και στον κωδικό αριθμό 0224 «Επίδομα δυσμενών και ειδικών συνθηκών εργασίας» να περιοριστούν στις απολύτως αναγκαίες. Στις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ), εντάσσονται και:
 - i. Η δαπάνη για την καταβολή αποζημιώσεων ειδικών συμβούλων, επιστημονικών συνεργατών, περιφερειακού συμπαραστάτη, εκτελεστικών γραμματέων ή δημοσιογράφων.
 - ii. Οι δαπάνες για την εφαρμογή του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ), την καταβολή διατροφικού επιδόματος και την εφαρμογή του προγράμματος δακοκτονίας.
 - iii. Οι δαπάνες για τη μεταφορά μαθητών (άρθρα έβδομο και ένατο του ν.4089/2012)

Επισημαίνεται ότι, θα πρέπει να γίνουν οι απαιτούμενες εγγραφές στον προϋπολογισμό έτους 2014, ώστε να καταστεί περαιτέρω δυνατό για τις περιφέρειες να κινήσουν έγκαιρα τις απαραίτητες διαδικασίες (όπως δημοπρατήσεις κλπ) για την υλοποίηση του έργου της μεταφοράς μαθητών. Οι εγγραφές των δαπανών που αφορούν στη Μεταφορά Μαθητών πραγματοποιούνται στον Κ.Α 0821 «Μεταφορά Μαθητών» και στο Διατροφικό Επίδομα Νεφροπαθών στον Κ.Α 2713 «Βοηθήματα σε νεφροπαθείς και μεταμοσχευμένους καρδιάς, ήπατος, πνευμόνων και μυελού των οστών». Τέλος οι πιστώσεις 9700 – 9800 «Επενδύσεις εκτελούμενες από τα έσοδα Ν.Π.Δ.Δ.» δύνανται να χρηματοδοτούνται τόσο από τους Κ.Α.Π. όσο και από ίδια έσοδα».

Όσον αφορά στις Επενδύσεις:

«Οι δαπάνες επενδύσεων θα εκτιμηθούν σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Τα έσοδα από επιχορηγήσεις για επενδύσεις εμφανίζονται στο σκέλος των εσόδων στην κατηγορία 9000 «ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ κ.λπ. ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ». Ειδικότερα για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην αριθ.23979/ΔΕ2649/03.06.2013 (ΦΕΚ1367Β) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης στο σκέλος των εσόδων στις ΟΜΑΔΕΣ 9300-94

, ως έσοδο, ανάλογα με τα εγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα των έργων που υλοποιούνται από τις Περιφέρειες και είναι κύριοι αυτών και όχι η συνολική έγκριση χρηματοδότησης αυτών. Αντίστοιχα στο σκέλος των εξόδων εγγράφονται στις ΟΜΑΔΕΣ 9300-9400 «Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων» οι πιστώσεις των δαπανών αυτών που θα πληρωθούν στο συγκεκριμένο έτος, συμπεριλαμβανομένων και των πιστώσεων των έργων της Περιφέρειας που θα πληρωθούν από το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης».

4. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΚΑΠ

4.1 Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Οι επιχορηγήσεις αποτελούν βασικό χρηματοδοτικό μέσο της Αυτοδιοίκησης. Με το Νόμο 1828/1989 το σύστημα των κρατικών επιχορηγήσεων προς την πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση συνδέθηκε άμεσα με την απόδοση συγκεκριμένων φόρων και τελών. Η μεταρρύθμιση αυτή είχε ως αποτέλεσμα τον ετήσιο προσδιορισμό του ύψους της κρατικής επιχορήγησης με αντικειμενικά και μετρήσιμα κριτήρια (αποδόσεις φόρων). Όσον αφορά τις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις (Π.Α.) ένας από τους λόγους που θεωρούνται απαραίτητες οι επιχορηγήσεις, είναι οι διαφορετικές ανάγκες για δαπάνες που έχουν οι Π.Α. Οι ανάγκες ορισμένων Π.Α. να πραγματοποιούν μεγαλύτερες δαπάνες από κάποιες άλλες ομοιόβαθμες Π.Α. συνδέονται με τις γεωγραφικές συνθήκες παραγωγής και παροχής των Τοπικών - Περιφερειακών Δημοσίων Αγαθών και Υπηρεσιών, καθώς και με την ύπαρξη ορισμένων αντικειμενικών παραγόντων, οι οποίοι επηρεάζουν τόσο την ποσότητα, όσο και την ποιότητα των προσφερομένων Τ.Δ.Α. Οι διαφορές στις ανάγκες για δαπάνες θα μπορούσαν να θεωρηθούν και διαφορές στις δαπάνες παραγωγής και παροχής των Τοπικών-Περιφερειακών Δημοσίων Αγαθών και Υπηρεσιών.

Εκτός όμως από την σημασία της καταβολής της επιχορήγησης γενικά, ιδιαίτερη σημασία έχει και το ύψος των επιχορηγήσεων προς τις Περιφέρειες με βάση τις ιδιαιτερότητες της κάθε μιας αλλά και τις αντικειμενικές δυσκολίες που παρουσιάζουν.

Ειδικά, για τις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις, που υστερούν σε ίδια έσοδα συγκριτικά με την αυτοδιοίκηση του 1ου βαθμού αφού δεν εισπράττουν έσοδα από φόρους. Η ολοκληρωμένη θωράκιση της περιφερειακής αυτοδιοίκησης θα πρέπει να συνδυάζει τον εξοπλισμό της με φορολογικά έσοδα και κρατικές επιχορηγήσεις.

4.2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Οι επιχορηγήσεις διακρίνονται σε:

- τακτικές ή έκτακτες, με βάση την περιοδικότητα και την θεσμική τους κατοχύρωση
- γενικές ή ειδικές, ανάλογα με τον προορισμό των σχετικών εσόδων

Οι τακτικές επιχορηγήσεις διευκολύνουν τον οικονομικό προγραμματισμό των Ο.Τ.Α. και οι γενικές δεν θίγουν την οικονομική και διοικητική τους αυτοτέλεια. Αποτελούν το κυριότερο μέσο που έχει στην διάθεση της η κεντρική διοίκηση για να χρηματοδοτεί γενικά τους Ο.Τ.Α., να ενισχύει τους οικονομικά αδύναμους και να προωθεί την οικονομική της πολιτική.

Οι έκτακτες επιχορηγήσεις πρέπει να καλύπτουν μόνο απρόβλεπτες, επείγουσες κ.λπ. ανάγκες. Η χρησιμοποίησή τους σε μόνιμη βάση εντείνει την εξάρτηση των Ο.Τ.Α. από το κράτος και τις περισσότερες φορές είτε δεν επιτυγχάνουν τους στόχους τους είτε ή αποτελεσματικότητά τους είναι περιορισμένη.

Οι ειδικές επιχορηγήσεις χρησιμοποιούνται για να προωθηθούν κρατικές πολιτικές στην τοπική αυτοδιοίκηση ή για να ενισχυθεί η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών από τους Ο.Τ.Α. Ο συνδυασμός εκτάκτων και ειδικών επιχορηγήσεων και η ευρεία χρησιμοποίησή τους αποτελούν κλασσικό παράδειγμα συγκεντρωτικής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Στις τακτικές επιχορηγήσεις συγκαταλέγονται και οι Κεντρικοί Αυτοτελείς πόροι που αποτελούν και τον βασικό τρόπο χρηματοδότησης των λειτουργικών δαπανών της αυτοδιοίκησης συμπεριλαμβανομένης της μισθοδοσίας αλλά και μέρους των επενδυτικών δαπανών. Ένα μικρό κομμάτι των Κ.Α.Π. αποτελεί και έκτακτη επιχορήγηση για απρόβλεπτες ανάγκες που ενδέχεται να προκύψουν.

Υφίσταται λογαριασμός του Υπουργείου Εσωτερικών που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τον τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών». Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.) διαιρούνται αρχικά σε δύο μεγάλα τμήματα, με διαφορετικούς στόχους και αντικείμενο, αλλά και με μία σταθερή αναλογία μεταξύ τους, ενώ στη συνέχεια ακολουθεί η κατανομή τους στους ΟΤΑ. Έτσι, έχουμε τις εξής κατηγορίες:

1. Τακτική - γενική επιχορήγηση που κατανέμεται με βάση συγκεκριμένα, διαφανή και μετρήσιμα κριτήρια, τα οποία συγκροτούν ένα συνεκτικό σύστημα κατανομής.
2. Ειδικές επιχορηγήσεις που έχουν τη μορφή ολοκληρωμένων τοπικών πολιτικών ή και επιχειρησιακών προγραμμάτων, με διαφοροποιημένα και εξειδικευμένα κριτήρια κατανομής.

Όπως φάνηκε οι Κ.Α.Π., ως το σημαντικότερο τακτικό έσοδο της Περιφέρειας αποδίδεται με τη μορφή είτε γενικών είτε ειδικών επιχορηγήσεων. Δηλαδή υπάρχουν κατηγορίες των Κ.Α.Π. που καλύπτουν γενικές λειτουργικές ανάγκες και κατηγορίες που χρηματοδοτούν συγκεκριμένες ανάγκες (π.χ. επίδομα νεφροπαθών, δακοκτονία, κουνούπια, μεταφορά μαθητών).

Όσον αφορά τις επενδυτικές δαπάνες, η επιχορήγηση από τους Κ.Α.Π. είναι τα μόνα χρήματα που η Περιφέρεια μπορεί να διαθέσει σε επενδύσεις κατά βούληση καθώς έχουν τη μορφή γενικών επιχορηγήσεων. Η χρηματοδότηση από το Π.Δ.Ε. και το Ε.Σ.Π.Α. υλοποιείται για προκαθορισμένες επενδυτικές δράσεις.

4.3 ΟΙ Κ.Α.Π. ΣΤΙΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Με το Ν.2672/98 θεσμοθετήθηκαν στις Ν.Α. οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ). Το θεσμικό πλαίσιο διευρύνθηκε με το Ν.3345/05. Οι Κ.Α.Π. αποτελούνταν από τα τέλη κυκλοφορίας (ποσοστό 10%) και τον Φ.Π.Α. (ποσοστό 2%). Το σύστημα κατανομής των Κ.Α.Π. των Ν.Α. εφαρμόστηκε από το 2006 και αποτελείτο από τρεις κατηγορίες επιχορηγήσεων:

- Το 50% των εσόδων από τον Φ.Π.Α. για την κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών (αναλογία ΕΝΑΕ από 1,4 έως 1,6%).
- Το υπόλοιπο 50% για επενδυτικές δαπάνες.
- Τα έσοδα από τα τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων (10%) για την κάλυψη των δαπανών βελτίωσης, συντήρησης και αποκατάστασης του οδικού δικτύου.

Με Κ.Υ.Α. των ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. και ΥΠ.ΟΙΚ.Ο., ύστερα από πρόταση της Ε.Ν.Α.Ε., καθορίζονταν τα κριτήρια και η διαδικασία κατανομής. Σε κάθε κατηγορία προβλεπόταν, σε ετήσια βάση, ένα τμήμα για έκτακτες επιχορηγήσεις για να καλύπτονται:

- Στην περίπτωση του 50% των εσόδων από τον Φ.Π.Α. που διετίθετο για λειτουργικές δαπάνες, έκτακτες και επιτακτικές λειτουργικές και λοιπές γενικές δαπάνες, καθώς και οριζόντιες δράσεις.
- Στο υπόλοιπο 50% των εσόδων από τον Φ.Π.Α. που διετίθετο για επενδύσεις, έκτακτες επενδυτικές δαπάνες, καθώς και οριζόντιες δράσεις.
- Τέλος στην κατηγορία του οδικού δικτύου, προβλεπόταν η κάλυψη εκτάκτων ή επιτακτικών αναγκών για τη βελτίωση, συντήρηση και ιδίως για την αποκατάσταση του δικτύου λόγω φυσικών καταστροφών.

Οι οριζόντιες δράσεις δεν ενεργοποιήθηκαν ποτέ και το σύνολο των προβλεπόμενων ποσών για έκτακτες επιχορηγήσεις κατανεμόταν από το Υπουργείο μετά από αιτήματα των Ν.Α. Ουσιαστικά τα μόνα κριτήρια κατανομής αφορούσαν τις φυσικές καταστροφές ή και τις οικονομικές ανάγκες των Ν.Α.

Οι έκτακτες επιχορηγήσεις προορίζονται για την κάλυψη έκτακτων κι απρόβλεπτων αναγκών. Έχει συχνά ειπωθεί ότι υποκρύπτουν εξάρτηση της αυτοδιοίκησης από την κεντρική εξουσία, με αποτέλεσμα να μη μπορούν να προβούν σε προγραμματισμό δράσεων στηριζόμενοι σε έκτακτες επιχορηγήσεις.

Σχετικά με το θεσμό των έκτακτων επιχορηγήσεων προς τις Ν.Α. παρατηρούνται τα εξής:

- Οι έκτακτες επιχορηγήσεις προς τις Ν.Α., αν και θεσμοθετημένες, δεν εντάχθηκαν σε ένα προγραμματικό πλαίσιο. Μεγαλύτερο πρόβλημα αντιμετώπισαν οι έκτακτες για επενδύσεις και για αποκατάσταση του οδικού δικτύου. Οι περισσότερες απλώς ενίσχυαν τις δραστηριότητες ορισμένων Ν.Α., χωρίς σαφή και συγκεκριμένα κριτήρια κατανομής.
- Η αποτελεσματικότητα των επιχορηγήσεων αυτών είναι συζητήσιμη και δεν συνδέονται είτε με τις προτεραιότητες των νομαρχιακών προγραμμάτων δημοσίων επενδύσεων είτε με τις προτεραιότητες της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Όσον αφορά τις έκτακτες επιχορηγήσεις, το προηγούμενο καθεστώς πρόκειται να αλλάξει ριζικά αφού στο άρθρο 260, παρ. 8 του ν.3852/2010 προβλέπεται ότι καθορίζονται τα κριτήρια για κάθε μορφής έκτακτη επιχορήγηση των περιφερειών ενώ στην αιτιολογική έκθεση του Νόμου αναφέρεται ότι για τις έκτακτες επιχορηγήσεις των δήμων και των περιφερειών προβλέπεται η έκδοση Κ.Υ.Α., η οποία θα ορίζει αντικειμενικά κριτήρια για την καταβολή επιχορηγήσεων.

Καταληκτικά συμπεραίνουμε πως δεν θα έπρεπε να υπάρχουν έκτακτες επιχορηγήσεις στο τμήμα των Κ.Α.Π. που κατανέμεται στις Περιφέρειες και αφορά τις λειτουργικές δαπάνες, ενώ στο τμήμα των Κ.Α.Π. που κατανέμεται στις Περιφέρειες και αφορά επενδύσεις, οι έκτακτες επιχορηγήσεις πρέπει να μετασχηματιστούν σε ειδικές και να αφορούν μόνο οριζόντιες δράσεις. Θετικό θα ήταν να δημιουργηθεί μέσω των Κ.Υ.Α. ένα τρίτο τμήμα που θα αφορά τις επιχορηγήσεις για πολιτική προστασία, οι οποίες θα χορηγούνται αφού προηγηθεί η εκπόνηση περιφερειακού επιχειρησιακού προγράμματος με ιεραρχημένες προτεραιότητες και σαφή κριτήρια κατανομής, γιατί οι επιχορηγήσεις για πολιτική προστασία καταλαμβάνουν μεγάλο κομμάτι των εκτάκτων επιχορηγήσεων.

4.4 ΟΙ Κ.Α.Π. ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Στο Ν. 3852/10 στο άρθρο 260 προβλέπεται ότι οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών προέρχονται από τις παρακάτω πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού:

α) τον φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων σε ποσοστό 2,40% επί των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού,

β) τον φόρο προστιθέμενης αξίας σε ποσοστό 4% επί των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού.

Αναφέρεται μάλιστα στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, ότι σε περίπτωση που το κόστος των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται με τον Καλλικράτη κατά το έτος μεταφοράς από τις πρώην κρατικές Περιφέρειες στις νέες Περιφέρειες ξεπερνά τα έσοδα από τις παραπάνω πηγές, τότε αυξάνονται τα ποσοστά του Φ.Ε.Φ.Ν.Π. και του Φ.Π.Α. σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού. Αντίστοιχα για αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται από Δήμους, εάν τα έσοδα της Περιφέρειας β' βαθμού δεν επαρκούν, τότε πάλι αυξάνονται τα ποσοστά των εσόδων που αντλούν, εις βάρος όμως των εσόδων των Δήμων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών, καθορίζεται στο σύνολο των Κ.Α.Π.:

- 1. το ποσοστό που προορίζεται για την κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών των περιφερειών,**
- 2. το ποσοστό που προορίζεται για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών,**
- 3. το ποσοστό που αποτελεί έσοδο της Ένωσης Περιφερειών, καθώς και**
- 4. ο τρόπος και η διαδικασία κατανομής των ποσών που αναλογούν στα ανωτέρω ποσοστά.**

Επίσης με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, μετά από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας, καθορίζονται τα ποσοστά κατανομής των πόρων που αφορούν στις περιφερειακές ενότητες (πρώην Ν.Α. και Ν.Δ.).

Η εν λόγω απόφαση δεν έχει ακόμα εκδοθεί, με αποτέλεσμα να εφαρμόζεται το σύστημα κατανομής που ίσχυε για τις Ν.Α.

4.5 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΑΥΤΟΤΕΛΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Το σύστημα κατανομή των Κ.Α.Π. στις Ν.Α. (που εφαρμόζεται και στις Περιφέρειες μέχρι σήμερα) προκύπτει αφού ληφθούν υπόψη δημογραφικά, γεωμορφολογικά, διοικητικά, οικονομικά,

κοινωνικά, περιβαλλοντικά και πολιτιστικά κριτήρια, καθώς και η άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων.

Τα σημαντικότερα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη και που εφαρμόστηκαν στις κατανομές των Κ.Α.Π. από το 2006 έως και το 2010, είχαν ως εξής:

Τα κριτήρια για τις λειτουργικές δαπάνες:

- 1) ο πληθυσμός και η έκταση κάθε Ν.Α.
- 2) το υπηρετούν προσωπικό και οι ανάγκες κάλυψης δαπανών στέγασης υπηρεσιών αρμοδιότητάς τους
- 3) ο ορεινός χαρακτήρας σε συνδυασμό με τις κλιματολογικές συνθήκες
- 4) ο νησιωτικός χαρακτήρας σε σχέση με τις λειτουργικές επιπτώσεις
- 5) τα έσοδα των Ν.Α. από τις εισπράξεις του τέλους άδειας οχήματος και του τέλους μεταβίβασης οχήματος των άρθρων 26 και 27 του ν. 2873/2000

Τα κριτήρια που λήφθηκαν υπόψη για τις επενδύσεις:

- 1) ο πληθυσμός και η έκταση κάθε Ν.Α.
- 2) η πυκνότητα του πληθυσμού τους
- 3) ο αριθμός οικισμών
- 4) οι επενδυτικές τους ανάγκες με βάση τον αριθμό των επισκεπτών τους
- 5) το μήκος και τη βατότητα του οδικού τους δικτύου
- 6) ο ορεινός ή νησιωτικός χαρακτήρας
- 7) το ποσοστό ανεργίας σε κάθε νομό
- 8) τα έσοδα των Ν.Α. από τις εισπράξεις του τέλους άδειας οχήματος και του τέλους μεταβίβασης οχήματος των άρθρων 26 και 27 του ν.2873/2000
- 9) το κατά κεφαλήν ΑΕΠ και
- 10) οι κατά κεφαλήν ιδιωτικές καταθέσεις.

4.6 ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΤΩΝ ΚΑΠ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 2011, 2012 ΚΑΙ 2013.

Στηριζόμενοι στα προαναφερθέντα κριτήρια πραγματοποιήθηκαν οι κατανομές των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων την Ζετία 2011 – 2013 για την κάλυψη των λειτουργικών, επενδυτικών και λοιπών δαπανών των Περιφερειών.

Να σημειωθεί ότι το κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού των Περιφερειών πληρώνεται από τον κρατικό προϋπολογισμό λόγω του μεταβατικού σταδίου που διανύει η δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση. Ως εκ τούτου, το ποσό που αντιστοιχεί στο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού των Περιφερειών αφαιρείται από τους Κ.Α.Π. που κατανέμεται στις Περιφέρειες στη πορεία του οικονομικού έτους.

Για την κατανομή των λειτουργικών και επενδυτικών ΚΑΠ χρησιμοποιήθηκαν συντελεστές βαρύτητας, οι οποίοι ποσοτικοποιούν την βαρύτητα των επιμέρους κριτηρίων σε κάθε Περιφέρεια. Προκειμένου να υπολογιστούν αντιπροσωπευτικοί συντελεστές βαρύτητας για την κατανομή των πόρων στις Περιφέρειες της χώρας χρησιμοποιήθηκαν τα απολογιστικά στοιχεία που είχε στην διάθεσή της η ομάδα μελέτης την 3ετία 2011-2013.

4.6.1 Κατανομές ΚΑΠ για Λειτουργικές Δαπάνες

Τα ποσά των ΚΑΠ που αποδόθηκαν στις Περιφέρειες για λειτουργικές ανάγκες, επιμερίζονται σε επιχορηγήσεις για κάλυψη των πάσης φύσης λειτουργικών εξόδων και κάλυψης των δαπανών αντιμισθίας των αιρετών. Στον Πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται η κατανομή των λειτουργικών ΚΑΠ σε κάθε Περιφέρεια τα έτη 2011, 2012 και α' 5μηνιο 2013.

Πίνακας 4.2: Λειτουργικοί ΚΑΠ Περιφερειών

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ 2011	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ 2012	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ 01.01.2013 – 31.05.2013
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	8.515.606	6.140.197	2.620.525
ΑΤΤΙΚΗΣ	26.958.492	19.391.814	8.254.935
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	4.019.536	2.904.420	1.243.278
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	8.083.075	5.834.082	2.490.244
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5.742.468	4.146.493	1.772.536
ΗΠΕΙΡΟΥ	6.328.134	4.569.007	1.951.907
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	9.250.981	6.663.243	2.830.394
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	4.142.790	2.999.669	1.280.455
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	17.026.743	12.252.213	5.220.467
ΚΡΗΤΗΣ	7.232.384	5.221.085	2.230.182
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5.096.163	3.678.883	1.571.063
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	9.031.841	6.512.293	2.779.134
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	9.055.576	6.620.382	2.851.979
ΣΥΝΟΛΑ	120.483.789	86.933.788	37.097.106

4.6.2 Κατανομές ΚΑΠ για Επενδύσεις

Όσον αφορά στις επενδυτικές δαπάνες, η επιχορήγηση από τους Κ.Α.Π. είναι τα μόνα κονδύλια που η Περιφέρεια μπορεί να διαθέσει σε επενδύσεις κατά βούληση καθώς έχουν τη μορφή γενικών επιχορηγήσεων. Η χρηματοδότηση από το Π.Δ.Ε. και το Ε.Σ.Π.Α. υλοποιείται για προκαθορισμένες επενδυτικές δράσεις.

Τα ποσά των ΚΑΠ που αποδόθηκαν στις Περιφέρειες για επενδυτικούς σκοπούς κατανέμονταν ως εξής:

Πίνακας 4.3: Επενδυτικοί ΚΑΠ Περιφερειών

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2011	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2012	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 01.01.2013 – 31.05.2013
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	16.040.630	990.543	0
ΑΤΤΙΚΗΣ	22.931.778	1.416.086	0
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	10.061.696	621.331	0
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	17.680.759	1.091.824	0
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	13.630.313	841.700	0
ΗΠΕΙΡΟΥ	15.485.687	956.274	0
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	17.389.570	1.073.843	0
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	11.246.204	694.477	0
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	24.731.015	1.570.703	0
ΚΡΗΤΗΣ	17.134.814	1.058.111	0
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	13.084.075	807.969	0
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	23.232.035	1.434.627	0
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	20.825.474	1.286.017	0
ΣΥΝΟΛΑ	223.474.048	13.843.510	0

4.6.3 Λοιπές κατανομές ΚΑΠ Περιφερειών

Σε αυτή την κατηγορία επιχορηγήσεων συμπεριλαμβάνονται οι μεταβιβαστικές πληρωμές που διενεργούν ή διενεργούσαν οι Περιφέρειες ή άλλες υποχρεωτικές δαπάνες που προσδιορίζονται απολογιστικά.

Στις κατανομές που ακολουθούν παρουσιάζονται οι επιχορηγήσεις που αποδόθηκαν στις Περιφέρειες τα έτη 2011, 2012 και 5ημο 2013.

Πίνακας 4.4: Λοιπές κατανομές ΚΑΠ για τις ανάγκες των Περιφερειών (2011)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ	ΟΣΔΕ	ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	6.174.000	137.891	106.450	3.389.946
ΑΤΤΙΚΗΣ	11.377.800	715.742	18.889	22.545.342
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	2.293.200	1.616.277	23.000	1.162.764
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	7.144.200	2.132.699	104.420	3.705.659
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3.307.500	0	53.688	1.687.425
ΗΠΕΙΡΟΥ	4.233.600	368.534	98.362	1.859.998
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5.292.000	1.014.086	80.683	3.813.236
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	3.087.000	953.778	17.000	1.083.110
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	15.876.000	188.453	174.428	12.688.314
ΚΡΗΤΗΣ	7.276.500	13.737.715	82.580	3.420.766
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1.719.900	579.830	47.566	1.210.420
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	9.393.300	4.631.589	76.508	3.267.338
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	6.615.000	3.173.406	82.767	2.801.621
ΣΥΝΟΛΑ	83.790.000	29.250.000	966.344	62.635.913

Πίνακας 4.5: Λοιπές κατανομές ΚΑΠ για τις ανάγκες των Περιφερειών (2012)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ	ΟΣΔΕ	ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	3.234.890	11.530	227.300
ΑΤΤΙΚΗΣ	21.212.346	38.810	359.100
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	976.324	3.500	1.893.000
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	3.300.565	7.500	661.200
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.599.717	8.060	0
ΗΠΕΙΡΟΥ	1.651.561	13.000	239.400
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.385.244	11.243	598.500
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	999.552	14.117	319.200
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	12.772.058	15.975	381.900
ΚΡΗΤΗΣ	3.180.204	7.440	6.404.000

ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1.264.578	14.183	228.000
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	2.989.651	11.162	1.885.800
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2.453.452	9.500	957.600
ΣΥΝΟΛΑ	59.020.149	166.021	14.155.000

Πίνακας 4.6 Λοιπές κατανομές ΚΑΠ για τις ανάγκες των Περιφερειών (01.01.2013 – 31.05.2013)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ	ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ	ΟΣΔΕ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	1.571.414	87.316	0
ΑΤΤΙΚΗΣ	9.472.418	97.137	0
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	275.972	2.181.578	0
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1.548.636	469.039	0
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	747.229	0	0
ΗΠΕΙΡΟΥ	664.189	132.478	0
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.560.860	513.797	0
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	222.296	419.711	0
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	5.297.969	252.131	0
ΚΡΗΤΗΣ	1.511.952	5.332.119	0
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	481.190	62.356	0
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	1.190.895	1.069.313	0
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	1.240.434	781.973	0
ΣΥΝΟΛΑ	25.785.457	11.398.953	0

4.6.4 Συγκεντρωτικές Επιχορηγήσεις ΚΑΠ (2011- 2013)

Πίνακας 4.7: Σύνολο ΚΑΠ των Περιφερειών (λειτουργικών, επενδυτικών, λοιπών)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΚΑΠ 2011	ΚΑΠ 2012	ΚΑΠ 01.01.2013 – 31.05.2013
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	34.364.523	10.604.461	4.279.256
ΑΤΤΙΚΗΣ	84.548.043	42.418.157	17.824.491
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	19.176.472	6.398.576	3.700.828
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	38.850.812	10.895.173	4.507.919

ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	24.421.394	6.595.972	2.519.766
ΗΠΕΙΡΟΥ	28.374.315	7.429.243	2.748.574
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	36.840.555	11.732.074	4.905.052
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	20.529.881	5.027.016	1.922.463
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	70.684.954	26.992.850	10.770.568
ΚΡΗΤΗΣ	48.884.759	15.870.840	9.074.254
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	21.737.954	5.993.613	2.114.610
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	49.632.611	12.833.534	5.039.343
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	42.553.845	11.326.952	4.874.387
ΣΥΝΟΛΑ	521.600.095	174.118.469	74.281.517

4.6.5 Συντελεστές Βαρύτητας για την κατανομή των Λειτουργικών ΚΑΠ

Μετά από επεξεργασία, προέκυψαν οι συντελεστές βαρύτητας, βάσει των οποίων έγινε τελικά η χρηματοδότηση προς τις Περιφέρειες των λειτουργικών ΚΑΠ την περίοδο 2011 - 2013.

Συγκεκριμένα, οι τιμές και τα αντίστοιχα ποσά, που αφορούν στην κατανομή των ΚΑΠ για τα λειτουργικά έξοδα, ήταν οι εξής:

Πίνακας 4.8: Συντελεστές βαρύτητας και Ποσά ανά Περιφέρεια (λειτουργικά)

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Συντελεστής/ Περιφέρεια 2011	Ποσό/Περιφέρεια_2011	Συντελεστής/ Περιφέρεια 2012	Ποσό ανά Περιφέρεια _2012	Συντελεστής/ Περιφέρεια (01.01.2013– 31.05.2013)	Ποσό ανά Περιφέρεια_ (01.01.2013– 31.05.2013)
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	0,071	8.515.605	0,071	6.140.197	0,07	2.435.853
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,224	26.958.492	0,223	19.391.814	0,23	8.007.138
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,033	4.019.535	0,033	2.904.420	0,031	1.089.010
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,067	8.083.075	0,067	5.834.082	0,067	2.314.580
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,048	5.742.467	0,048	4.146.493	0,046	1.601.594
ΗΠΕΙΡΟΥ	0,053	6.328.133	0,053	4.569.007	0,051	1.783.404
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,077	9.250.981	0,077	6.663.243	0,078	2.710.436

ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,034	4.142.789	0,035	2.999.669	0,032	1.127.024
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,141	17.026.743	0,141	12.252.213	0,144	5.005.389
ΚΡΗΤΗΣ	0,06	7.232.383	0,06	5.221.085	0,059	2.045.167
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,042	5.096.162	0,042	3.678.883	0,041	1.442.512
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,075	9.031.841	0,075	6.512.293	0,074	2.591.848
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,075	9.055.576	0,076	6.620.382	0,076	2.639.559
ΣΥΝΟΛΑ	1	120.483.789	1	86.933.788	1	34.793.521

4.6.6 Συντελεστές Βαρύτητας για την κατανομή των Επενδυτικών ΚΑΠ

Όμοια με το προηγούμενο, μετά από επεξεργασία, προέκυψαν οι συντελεστές βαρύτητας, βάσει των οποίων έγινε τελικά η χρηματοδότηση προς τις Περιφέρειες των επενδυτικών ΚΑΠ την περίοδο 2011 - 2012.

Συγκεκριμένα, οι τιμές και τα αντίστοιχα ποσά, που αφορούν στην κατανομή των ΚΑΠ για τις επενδυτικές δαπάνες, ήταν οι εξής:

Πίνακας 4.9: Συντελεστές βαρύτητας και Ποσά ανά Περιφέρεια (επενδυτικά)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Συντελεστής / Περιφέρεια 2011	Ποσό ανά Περιφέρεια 2011	Συντελεστής / Περιφέρεια 2012	Ποσό ανά Περιφέρεια 2012
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	0,072	16.040.630	0,072	990.543
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,103	22.931.778	0,102	1.416.086
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,045	10.061.696	0,045	621.331
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,079	17.680.759	0,079	1.091.825
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,061	13.630.313	0,061	841.701
ΗΠΕΙΡΟΥ	0,069	15.485.687	0,069	956.274
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,078	17.389.570	0,078	1.073.843
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,05	11.246.204	0,05	694.477
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,111	24.731.015	0,113	1.570.703
ΚΡΗΤΗΣ	0,077	17.134.814	0,076	1.058.111
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,059	13.084.075	0,058	807.970
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,104	23.232.035	0,104	1.434.628
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,093	20.825.474	0,093	1.286.017
ΣΥΝΟΛΑ	1	223.474.048	1	13.843.510

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Υφιστάμενος Συντελεστής κατανομής λειτουργικών ΚΑΠ / Περιφέρεια	Υφιστάμενος Συντελεστής κατανομής επενδυτικών ΚΑΠ / Περιφέρεια
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	0,071	0,072
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,224	0,103
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,033	0,045
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,067	0,079
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,048	0,061
ΗΠΕΙΡΟΥ	0,053	0,069
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,077	0,078
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,034	0,05
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,141	0,111
ΚΡΗΤΗΣ	0,06	0,077
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,042	0,059
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,075	0,104
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,075	0,093
ΣΥΝΟΛΑ	1	1

5. ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

Όπως προαναφέρθηκε σύμφωνα με τον Ν. 3852/10 στο άρθρο 259 παρ. 4 προβλέπεται ότι οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών κατανέμονται στις Περιφέρειες αφού ληφθούν υπόψη δημογραφικά, γεωμορφολογικά, διοικητικά, οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και πολιτιστικά κριτήρια, καθώς και η άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων.

Βασιζόμενοι στην επιταγή του νόμου τα κριτήρια για την κατανομή των ΚΑΠ προτείνεται να χρησιμοποιηθούν τα ακόλουθα:

- Πληθυσμιακά (όπως ο αριθμός των δημοτών, ο αριθμός των κατοίκων, η πληθυσμιακή πυκνότητα, η κατανομή των κατοικιών).
- Κοινωνικά (όπως το μέσο μέγεθος νοικοκυριού, οι μορφωτικοί δείκτες, το ποσοστό αλλοδαπών).
- Οικονομικά (όπως η απασχόληση, η δομή της απασχόλησης, η εργασιακή κινητικότητα, το εισόδημα).
- Γεωγραφικά (όπως το σχήμα, η προσβασιμότητα, τα δίκτυα υποδομών).
- Αναπτυξιακά (όπως η δομή της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας και γενικότερα της τοπικής ανάπτυξης, η ύπαρξη εκπαιδευτικών και ερευνητικών φορέων, η συμμετοχή σε Κοινοτικά και Εθνικά Προγράμματα). Χωροταξικά κριτήρια, με τα οποία επιδιώκεται:

α) Η γεωγραφική / χωρική ολοκλήρωση των διαφόρων κοινωνικών, διοικητικών και οικονομικών λειτουργιών, εξυπηρετήσεων και υποδομών που διασφαλίζουν κάποιου βαθμού βιωσιμότητα (χωρίς να είναι απόλυτος κανόνας).

β) Η γεωγραφική κινητικότητα και τα χωρικά πεδία που αυτή δημιουργεί σε ημερήσια βάση σύμφωνα με την απασχόληση («κοιλιάδες» εργασίας) και σε συνδυασμό με τις λειτουργικές εξαρτήσεις και επιρροές μεταξύ των οικιστικών κέντρων.

γ) Η ταυτότητα του τόπου (place identity) που αναφέρεται στο συμβολικό και στο σημειολογικό επίπεδο για την τοπική κοινωνία.

Όπου παρακάτω αναφέρεται ΟΤΑ σημαίνει ότι τα στοιχεία μπορεί να υπολογιστούν κατά ΟΤΑ και να συγκεντρωθούν μετά ανά περιφερειακή αυτοδιοίκηση (ή ακόμη και κατά διαμέρισμα) για

επεξεργασία. Φυσικά ο ιδιαίτερος ρόλος της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης ως θεσμού στρατηγικού προγραμματισμού και ο αναπτυξιακός του ρόλος επιβάλλει ιδιαίτερη προσοχή στα στοιχεία που αφορούν την συγκρότηση του ανθρώπινου δυναμικού (ιδιαίτερα το εργασιακό *profile* [κλαδική οργάνωση, μετακινήσεις] που συνδέεται με τις αναπτυξιακές προοπτικές, το μορφωτικό επίπεδο που συνδέεται με τις ανάγκες συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης, την ηλικία και τη δομή του [νοικοκυριά, αλλοδαποί] που συνδέεται με τη δυναμικότητα του. Παράμετροι επίσης που αναφέρονται σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μορφολογίας [ορεινός όγκος, πυκνότητα πληθυσμού, νησιά] επιβάλλουν ιδιαίτερη αντιμετώπιση γιατί το κόστος των απαιτούμενων υποδομών μεγαλώνει).

5.1 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Το πληθυσμιακό κριτήριο ικανοποιεί την απαίτηση ισότιμων όρων προγραμματισμού και κατανομής διαθεσίμων. Ταυτόχρονα όμως πρέπει να συνυπολογιστεί και η πληθυσμιακή πυκνότητα, πράγμα που συνήθως είναι ιδιαίτερα δύσκολο δεδομένης της διάκρισης σε αστικό χώρο και ύπαιθρο γιατί είναι σημαντική στον προγραμματισμό υποδομών και στο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Τέλος, λόγω της περίπτωσης της ύπαρξης δεύτερης εποχικής κατοικίας και ο αριθμός και η πυκνότητα παρουσιάζει διακυμάνσεις οι οποίες πρέπει να υπολογιστούν. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Χαλκιδική, η Αττική, η Θάσος, νησιά του Αιγαίου που παρουσιάζουν υψηλό ποσοστό παραθεριστικών κατοικιών.

Μεταβλητές - δείκτες που μπορεί να χρησιμοποιηθούν:

1. Αριθμός Δημοτών, αριθμός κατοίκων (ΠΗΓΗ ΕΛΣΤΑΤ)

Τα δεδομένα προκύπτουν από την απογραφή πληθυσμού που γίνεται κάθε δεκαετία. Η πιο πρόσφατη έχει γίνει το 2011. Η απόκλιση δημοτών-κατοίκων είναι σημαντικό μέγεθος που πρέπει επίσης να υπολογιστεί στην ανάλυση. Αυτό έχει σημασία γιατί οι διανεμόμενες υπηρεσίες παράγονται και διανέμονται στους κατοίκους και όχι στους δημότες. Μέρος των υπηρεσιών απευθύνεται στους δημότες, ενώ ο προγραμματισμός κοινωνικών υποδομών (σχολεία, υπηρεσίες υγείας, παιδικοί και βρεφικοί σταθμοί, ΚΑΠΗ κλπ) απευθύνεται στους κατοίκους. **Αν όλες οι περιφέρειες είχαν ακριβώς τα ίδια χαρακτηριστικά τότε η κατανομή θα έπρεπε να υπολογίζεται με βάση ποσό/κάτοικο.**

2. Πληθυσμιακή πυκνότητα (επεξεργασία από στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ)

Το μέγεθος αυτό υπολογίζεται με βάση την έκταση του ΟΤΑ και σχετίζεται με τον χαρακτηρισμό Αστικός, Ημιαστικός, Αγροτικός. Το μέγεθος αυτό υπολογίζεται με βάση την έκταση του ΟΤΑ και σχετίζεται με τον χαρακτηρισμό Αστικός, Ημιαστικός, Αγροτικός. **Η σημασία του μεγέθους αυτού παραπέμπει στις διαφορές όσον αφορά τα υπάρχοντα δίκτυα.** Περιοχές χαμηλής πυκνότητας έχουν εκτενέστερα δίκτυα [αφού μικρότερη πυκνότητα για τον ίδιο αριθμό κατοίκων σημαίνει μεγαλύτερη έκταση και άρα εκτενέστερα δίκτυα]

3. Κατανομή κατοικιών (πηγή ΕΛΣΤΑΤ)

Οι σχετικοί δείκτες είναι το ποσοστό κατοικούμενων κατοικιών, το ποσοστό κενών και το ποσοστό εποχικών (δεύτερων ή παραθεριστικών) κατοικιών. Τα μεγέθη αυτά είναι κρίσιμα στον προγραμματισμό υπηρεσιών. Οι δείκτες αυτοί είναι χρήσιμοι γιατί αποτυπώνουν το διαθέσιμο οικιστικό απόθεμα. Αποτυπώνουν την προσφορά κατοικίας προς εγκατάσταση (οι κενές), την εποχική μεταβολή σε αριθμό κατοίκων (δεύτερες ή παραθεριστικές). Η προσφορά πρέπει να συνυπολογιστεί σε πρωτοβουλίες για την εγκατάσταση στα όρια τους οικονομικών δραστηριοτήτων που μπορεί να προσελκύσουν νέους κατοίκους. Το ποσοστό παραθεριστικής κατοικίας (που κατά τεκμήριο είναι για μεγάλο χρονικό διάστημα κενή) είναι χρήσιμο για την πρόβλεψη αναγκαίων εποχικά παρεχόμενων υπηρεσιών. Είναι χαρακτηριστική η ανισοκατανομή αυτή στις τουριστικές περιοχές.

5.2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Τυπικά παραδείγματα τέτοιων κριτηρίων αποτελούν οι μεταβλητές που αποτυπώνουν μορφωτικά χαρακτηριστικά, δημογραφικά χαρακτηριστικά (μέγεθος νοικοκυριού, ηλικιακή κατανομή, ποσοστό αλλοδαπών, ρυθμός γεννήσεων κ.λπ.). Με βάση αυτά τα μεγέθη μπορεί να τεθούν προτεραιότητες σε σχέση με τις κοινωνικές υποδομές που πρέπει να προγραμματιστούν. Πολλά παιδιά σημαίνει πρόβλεψη για βρεφικούς και παιδικούς σταθμούς, σχολεία και χώρους ψυχαγωγίας των παιδιών. Πολλοί πολίτες τρίτης ηλικίας, πρόβλεψη για αντίστοιχες υποδομές. Η επισήμανση πληθυσμιακών ομαδοποιήσεων οδηγεί σε ανάγκη εξειδικευμένων παρεμβάσεων. Οι μορφωτικοί δείκτες αποτυπώνουν –εκτός από το γενικό profile του μορφωτικού αποθέματος - ανάγκη για πρωτοβουλίες σχετικές με εκπαίδευση.

Μεταβλητές - δείκτες που μπορεί να χρησιμοποιηθούν:

1. Μέσο μέγεθος νοικοκυριού (πηγή ΕΛΣΤΑΤ)

Μεγάλο μέσο μέγεθος νοικοκυριού αντιστοιχεί συνήθως σε περιοχές με αντίστοιχα μικρή μέση ηλικία (μεγάλος αριθμός παιδιών). Μικρό μέσο μέγεθος αντιστοιχεί σε περιοχές με μεγαλύτερη μέση ηλικία (μεγαλύτερος αριθμός ηλικιωμένων). Αυτό είναι επίσης κρίσιμο για το σχεδιασμό παρεμβάσεων.

2. Μορφωτικοί δείκτες (ΕΛΣΤΑΤ)

Η καταγραφή που γίνεται αποτυπώνει ποσοστό πολιτών με μορφωτικό δείκτη μέχρι τέλους υποχρεωτικής εκπαίδευσης, μέχρι τέλους δευτεροβάθμιας και μέχρι τριτοβάθμια. Ο δείκτης αυτός είναι σημαντικός για παρεμβάσεις σε εκπαιδευτικά θέματα. Υπάρχουν αποκλίσεις που συνδέονται με το βαθμό αστικότητας.

3. Ποσοστό αλλοδαπών (ΕΛΣΤΑΤ).

Η καταγραφή που γίνεται αποτυπώνει το ποσοστό αλλοδαπών στο σύνολο των κατοίκων. Συνήθως η παρουσία υψηλού ποσοστού αλλοδαπών επιβάλλει την ανάγκη προγραμματισμού ιδιαίτερων υπηρεσιών για τη διεκπεραίωση ειδικών υποθέσεων αλλά προσαρμόζει και την ανάγκη επέκτασης διαθέσιμων υποδομών.

5.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Τα οικονομικά χαρακτηριστικά (ΑΕΠ, δομή της απασχόλησης - κλαδικά -, κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, εισόδημα). Τα χαρακτηριστικά αυτά αποτελούν δομικά στοιχεία της ακτινογραφίας μιας περιοχής κυρίως όσον αφορά τα εργασιακά της δεδομένα και την προσδοκία για παραγωγή προϊόντος. Γενικά είναι ευκαταίω μέσω σχεδιασμένων πολιτικών να μην αναπαραχθούν δια- και ενδο- περιφερειακές ανισότητες. Περιοχές με διαφορετικά οικονομικά προφίλ απαιτούν για παράδειγμα, διαφορετικές υπηρεσίες είτε προς την υποστήριξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, είτε προς την ενίσχυση πρωτοβουλιών κατάρτισης και επανεκπαίδευσης.

Η εργασία, η εκπαίδευση, η κίνηση προς την τοπική αγορά αποτελούν υπο-κριτήρια του οικονομικού κριτηρίου διότι εντάσσουν τον πολίτη στην ευρύτερη περιοχή επιρροής του τοπικού κέντρου ανάπτυξης. Ουσιαστικά η αναζήτηση και η ανάθεση ρόλων στα δευτερεύοντα κέντρα πρέπει να αντιμετωπίσει και να αντικαταστήσει ένα μοντέλο κυριαρχίας των υπερ-τοπικών στα περιφερειακά και των περιφερειακών στα τοπικά κέντρα το οποίο ευθύνεται για την σημερινή συγκεντρωτική λειτουργία. Οι ρόλοι αυτοί δεν μπορεί παρά να αποδοθούν στο πλαίσιο ενιαίων πολιτικών λειτουργιών. Όπως το κεντρικό κράτος στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, πρέπει να αναθέσει ρόλους στα μητροπολιτικά και στα περιφερειακά κέντρα έτσι και στο εσωτερικό της

περιφερειακής αυτοδιοίκησης πρέπει να ανατεθούν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, ρόλοι στα ισχυρά και στα δευτερεύοντα κέντρα και να χωροθετηθούν κέντρα παραγωγής και διανομής υπηρεσιών στις οικιστικές ενότητες. Μεθοδολογικά αυτό αποτυπώνεται σαν ένα δικτύωμα ροής (flow network) με αντικείμενο την εύρεση της βέλτιστης λύσης ροής σε αυτό. Κορυφές του δικτύωματος είναι οι οικιστικές ενότητες ενώ οι συνδέσεις αναφέρονται στα υπάρχοντα δίκτυα μεταφορών, επικοινωνιών και κοινωνικών υπηρεσιών. Αντικείμενο είναι η βελτιστοποίηση της διανομής των υπηρεσιών αυτών και η χωροθέτηση κέντρων παραγωγής και διανομής τους. Το θέμα αυτό (χωροθέτηση) που πρέπει να αντιμετωπιστεί υπερβαίνει τα όρια της παρούσας μελέτης.

Μεταβλητές - δείκτες που μπορεί να χρησιμοποιηθούν:

1. Απασχόληση (ΕΛΣΤΑΤ)

Ο δείκτης αυτός αναφέρεται **στο ποσοστό ενεργού οικονομικά πληθυσμού και στο ποσοστό ανέργων**. Υπολογίζεται κατά ΟΤΑ στην γενική απογραφή πληθυσμού. Υπάρχει διόρθωση κατά έτος με την έρευνα εργατικού δυναμικού. Ο δείκτης είναι κρίσιμος γιατί αποτυπώνει το βαθμό έντασης με τον οποίο πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλίες σχετικές με την απασχόληση.

2. Δομή απασχόλησης (ΕΛΣΤΑΤ)

Αποτυπώνεται η **δομή κατά τομέα (πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή)**. Αυτό δίνει το οικονομικό profile κάθε περιοχής και αποτυπώνει την ανάγκη για σχετικές στοχευμένες πρωτοβουλίες. Συνδέεται με την αστικότητα.

3. Εργασιακή κινητικότητα (επεξεργασία από στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ)

Ο δείκτης αναφέρεται στο ποσοστό εργαζομένων από τον ΟΤΑ (δηλαδή πόσοι από τους εργαζόμενους στον ΟΤΑ είναι κάτοικοι του ΟΤΑ), στο ποσοστό εργαζομένων από γειτονικούς και στο ποσοστό από απομακρυσμένους ΟΤΑ. Ο δείκτης δείχνει την επιβάρυνση που υφίσταται ένας ΟΤΑ από μετακινήσεις προς αυτόν για εργασία.

Ένας επιπλέον δείκτης αναφέρεται στο ποσοστό μετακινούμενων από τον ΟΤΑ προς γειτονικούς και προς πιο απομακρυσμένους για εργασία. Και αυτός αποτυπώνει επιβάρυνση μετακινήσεων από τον ΟΤΑ άλλα και ελάφρυνση λόγω απουσίας κατοίκων από αυτόν.

Υπάρχουν πολύ μεγάλες αποκλίσεις ιδιαίτερα στα αστικά συγκροτήματα.

Ουσιαστικά πρόκειται για ένα σημαντικό μέγεθος εσωτερικής συνοχής του εργατικού δυναμικού κάθε ΟΤΑ. Εργαζόμενοι σε έναν ΟΤΑ που δεν προέρχονται από αυτόν είναι καταναλωτές υπηρεσιών

που ο ΟΤΑ παράγει χωρίς να συμβάλλουν άμεσα στους πόρους που απαιτούνται για τις υπηρεσίες αυτές. Παράλληλα ασκούν οικονομικές δραστηριότητες που έλκουν πολίτες από γειτονικούς ΟΤΑ που επίσης καταναλώνουν υπηρεσίες. Τυπικό παράδειγμα αποτελεί ο Δήμος Θεσσαλονίκης που παράγει υπηρεσίες για διπλάσιο αριθμό από τους κατοίκους του. Στις επεξεργασίες χρησιμοποιήθηκαν τα μεγέθη που αναφέρονται στα περιφερειακά διαμερίσματα (νομαρχίες την εποχή της καταγραφής των στοιχείων). Βεβαίως, λόγω του μεγέθους των περιφερειών η κινητικότητα αυτή μεταξύ περιφερειών είναι περιορισμένη.

4. Εισόδημα και ΑΕΠ (εθνικά στοιχεία και Υπουργείο Οικονομικών)

Ο δείκτης αποτυπώνει το μέσο φορολογητέο εισόδημα. Το ΑΕΠ είναι επίσης ιδιαίτερα κρίσιμο μέγεθος. Δείχνει τη δυνατότητα τοπικών εσόδων και οικονομικών δυνατοτήτων. Υπολογίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ σε επίπεδο Νομού αλλά μπορεί να εκτιμηθεί ανά ΟΤΑ χρησιμοποιώντας τα διαθέσιμα στοιχεία της φορολογίας εισοδήματος και του ΦΠΑ. Λόγω του υπολογισμού του περιφερειακού ΑΕΠ στο οποίο συνυπολογίζονται εισοδήματα που αναφέρονται στην περιφέρεια της έδρας κάθε επιχείρησης και όχι στην περιφέρεια που τελικά αντιστοιχούν το περιφερειακό ΑΕΠ μπορεί να είναι παραπλανητικό. Από την άλλη, αφού αναφερόμαστε σε κατοίκους και υπηρεσίες προς αυτούς ο αντικειμενικότερος δείκτης για την οικονομική τους κατάσταση είναι το μέσο φορολογητέο εισόδημα (ανεξάρτητα από τη συζήτηση περί φοροαποφυγής, μαύρου χρήματος κλπ).

5.4 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Τα γεωγραφικά κριτήρια αποτυπώνουν την μεταβλητή της προσβασιμότητας με την έννοια ότι παραγόμενες υπηρεσίες από το πολιτικό προσωπικό της ενότητας πρέπει να μπορεί να διανεμηθούν στους δικαιούχους πολίτες όσον το δυνατό ταχύτερα, αξιόπιστα και διασφαλίζοντας την ποιότητα των υπηρεσιών αυτών.

Το γεωγραφικό κριτήριο έχει ιδιαίτερη σχέση επιπλέον με την γεωμορφία, δηλαδή τη νησιωτικότητα, την ορεινότητα ή την πεδινότητα της περιοχής, την ύπαρξη φυσικών ορίων, όπως ποταμοί, οροσειρές, τις ιδιαίτερες συνθήκες (θερμοκρασία) κ.ο.κ. Το κριτήριο αυτό όμως μπορεί να έχει σημασία κυρίως στην περίπτωση που τα ιδιαίτερα γεωγραφικά χαρακτηριστικά σχηματίζουν μία ευρύτερη γεωγραφική ενότητα και στην οποία ο πολίτης έχει συνείδηση ότι ανήκει.

Αναφέρεται στον χαρακτηρισμό ορεινών, νησιωτικών και περιοχών με ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες όπως έχουν καταγραφεί.

Περιοχές ορεινές ή νησιωτικές εμφανίζουν ιδιαίτερη πληθυσμιακή διασπορά και ανάγκη επικοινωνίας και υποδομών. Κατά συνέπεια το μέρος του πληθυσμού κάθε περιφέρειας που βρίσκεται σε κατάσταση «ορεινότητας» ή «νησιωτικότητας» χρειάζεται ενίσχυση όσον αφορά τις υποδομές υπηρεσιών αλλά και ειδικά επενδυτικά έργα σε σχέση με τα διαθέσιμα δίκτυα.

Επιπλέον, ειδικές συνθήκες που έχουν να κάνουν με τη μορφολογία ή την γεωγραφική θέση (όπως οι ζώνες θερμοκρασίας πχ) πρέπει να ληφθούν υπόψη καθώς συνήθως προκαλούν ανάγκη υποδομών και έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση επιπτώσεων.

6. ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΙΚΤΩΝ, ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΜΙΑΣ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

6.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Για την ανάλυση καταγράφηκαν σε επίπεδο Νομού (ακολουθώντας την προηγούμενη διαίρεση λόγω της διαθεσιμότητας ελεγμένων στοιχείων από την γενική απογραφή πληθυσμού και κατοικιών του 2001). Για τον αριθμό δημοτών και κατοίκων χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία της απογραφής του 2011. Τελικά χρησιμοποιήθηκαν οι παρακάτω δείκτες/μεταβλητές. Οι μεταβλητές μετατράπηκαν σε ποσοστά ή μέσες τιμές διότι δεν μας ενδιαφέρουν τα απόλυτα μεγέθη αλλά η συγκριτική θέση κάθε ενότητας. Επίσης, δεν τέθηκαν εκ των προτέρων συντελεστές βαρύτητας ώστε να προκύψουν αυτοί οι συντελεστές από την επεξεργασία των στοιχείων.

Πίνακας 6.1 : Δείκτες / μεταβλητές

Μέση ηλικία
Ποσοστό αλλοδαπών (επί του πληθυσμού)
Ποσοστό πληθυσμού με μόρφωση πρωτοβάθμιας
Ποσοστό με μόρφωση δευτεροβάθμιας
Ποσοστό με μόρφωση τριτοβάθμιας
Ποσοστό οικονομικά ενεργού
Ποσοστό ανέργων
Ποσοστό απασχολούμενων σε πρωτογενή
Ποσοστό απασχολούμενων σε δευτερογενή
Ποσοστό απασχολούμενων σε τριτογενή
Ποσοστό κατοικούμενων κατοικιών
Ποσοστό κενών κατοικιών
Ποσοστό εξοχικών/δεύτερης κατοικίας
Ποσοστό κατοικιών για ενοικίαση
Ποσοστό εγγάμων
Μέσο φορολογητέο εισόδημα ανά κάτοικο
Μετακινήσεις για εργασία προς άλλη περιφέρεια (ποσοστό επί του εργατικού δυναμικού)
Μετακινήσεις για εργασία από άλλη περιφέρεια (ποσοστό επί του εργατικού δυναμικού)
Μέσο μέγεθος νοικοκυριού

Λόγω και των αποκλίσεων που παρατηρούνται στο σύνολο της χώρας η διαδικασία λύσης δεν μπορεί παρά να γίνει σε επίπεδο διαμερίσματος. Η καταγραφή των αντίστοιχων μεταβλητών προκύπτει από τα αναλυτικά στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε και του ΥΠ.ΕΣ. καθώς και από τα δεδομένα των ΟΤΑ. Με τις κατάλληλες στατιστικές μεθόδους σχηματίζονται ομοιογενείς περιοχές ως προς τα οικονομικά, κοινωνικά και πληθυσμιακά χαρακτηριστικά στο εσωτερικό κάθε Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης. Πρακτικά αυτό οδηγεί σε περιοχές στόχους ομοιογενείς για τους οποίους σε εθνικό επίπεδο μπορεί να υπάρξουν κοινά προγράμματα στήριξης [είναι η ίδια μεθοδολογία με τα κοινοτικά πλαίσια και τα περιφερειακά προγράμματα: η φιλοδοξία είναι να γίνουν έτσι και τα εθνικά]. Η πρώτη φάση ανάλυσης είναι η εξαγωγή ανεξάρτητων μεταξύ τους αξόνων από το σύνολο των μεταβλητών-δεικτών. Η ανάλυση αυτή οδηγεί και στην εξαγωγή συντελεστών βαρύτητας κατά άξονα. Στη συνέχεια οι λύσεις που προκύπτουν για κάθε άξονα συγκρίνονται μεταξύ τους. Η κοινή λύση που ικανοποιεί το σύνολο των αξόνων ελέγχεται όσον αφορά τα επικουρικά (επιπλέον) κριτήρια και γίνονται οι απαραίτητες προσαρμογές.

6.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Η παρακάτω περιγραφόμενη μεθοδολογία ανάλυσης στοχεύει στην εύρεση ενός τυπολογικού προτύπου. Όπως έχει αναφερθεί παραπάνω, το τυπολογικό αυτό πρότυπο εξαρτάται από την αστικότητα των περιοχών – δηλαδή, αστικά συγκροτήματα, ημιαστικές περιοχές με ισχυρή αγροτική ενδοχώρα, αγροτικές περιοχές με μεγάλη διασπορά πληθυσμού, νησιωτικές περιοχές πρέπει να αντιμετωπιστούν διαφορετικά και όχι υπό το πρίσμα μιας ενιαίας τυπολογίας. Αυτό δεν σημαίνει ότι τα κριτήρια είναι διαφορετικά, αλλά ότι πρέπει η εφαρμογή των κριτηρίων και γίνει σε διαφορετικό επίπεδο.

Κατά συνέπεια, ανάλυση πρέπει να γίνει σε τρεις φάσεις, σε επίπεδο σημερινού Διαμερίσματος.

Στην ανάλυση περιλαμβάνονται οι δείκτες που περιγράφονται παραπάνω και είναι συμβατοί με τη διεθνή εμπειρία που αποτυπώνουν το πληθυσμιακό δυναμικό («κάτοικοι και δημότες», «μόρφωση», «ποσοστό εγγάμων», «μέση ηλικία», «μέσο μέγεθος νοικοκυριού», «ποσοστό αλλοδαπών») εισόδημα και απασχόληση («μέσο φορολογητέο εισόδημα», «τομεακή δομή απασχόλησης», «ποσοστό ανέργων», «ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού»), εργασιακή κινητικότητα («εργατικό δυναμικό σε σχέση με την κατοικία του», «εργατικό δυναμικό σε σχέση με τον τόπο απασχόλησης του»), οικιστικό απόθεμα («ποσοστό κενών», «ποσοστό κατοικούμενων»,

«ποσοστό εποχικά κατοικούμενων ή παραθεριστικών κατοικιών»). Επειδή πρέπει αν βασιστούμε σε δευτερογενή έρευνα τα στοιχεία αυτά προέκυψαν από τις επίσημες διαθέσιμες πηγές (ΕΣΥΕ, Υπουργείο Οικονομικών), αναφέρονται ο μεν πληθυσμός στην τελευταία γενική απογραφή πληθυσμού (2011) τα δε υπόλοιπα στην γενική απογραφή του 2001 (τα τελευταία ελεγμένα στοιχεία) και στα πιο πρόσφατα στοιχεία εισοδήματος σε επίπεδο ΟΤΑ (2008). Η απαίτηση επιπλέον μεταβλητών θα μπορούσε να οδηγήσει στην πρόταση προς την ΕΣΥΕ να περιλάβει στην επόμενη γενική απογραφή πληθυσμού και άλλων ερωτημάτων και διασταυρώσεων στοιχείων ή στην εκ μέρους της Αυτοδιοίκησης οργάνωσης απογραφικών διαδικασιών τοπικά.

Η πρώτη φάση ανάλυσης είναι η εξαγωγή ανεξάρτητων μεταξύ τους αξόνων ανάλυσης από το σύνολο των μεταβλητών-δεικτών για το κάθε διαμέρισμα. Η ανάλυση αυτή οδηγεί και στην εξαγωγή συντελεστών βαρύτητας κατά άξονα. Η βαρύτητα κάθε άξονα δίνει το μέγεθος της σημασίας του. Αν υποθέσουμε πχ ότι κάποιος άξονας έχει βαρύτητα 30% αυτό σημαίνει ότι η τυπολογία που ορίζει περιγράφει κατά 30% το φαινόμενο. Αν δηλαδή χρησιμοποιηθεί μόνο αυτή η διάσταση στον ορισμό των νέων ενοτήτων, θα ικανοποιηθεί κατά 30% η απαίτηση διαμόρφωσης ενοτήτων σχετικά συμπαγούς «ταυτότητας».

Επειδή το πρόβλημα είναι πολυπαραγοντικό, η μέθοδος που χρησιμοποιείται είναι η ανάλυση σε παράγοντες (factor analysis). Κατά τη μέθοδο αυτή, δεν υπάρχουν εκ των προτέρων προϋποθέσεις όσον αφορά τη σημαντικότητα των επιμέρους μεταβλητών-δεικτών. Όλες οι μεταβλητές-δείκτες συνυπολογίζονται ώστε να διαμορφωθούν ευρύτερες συνθετικές μεταβλητές-παράγοντες που μεταξύ τους είναι ανεξάρτητοι. Αυτό δίνει τη δυνατότητα να εξαχθούν διαφορετικά, ανεξάρτητα μεταξύ τους συνθετικά κριτήρια τυπολογίας. Για να οριστεί αυτή η τυπολογία πρέπει να κατανοηθεί ότι κάθε νέα μεταβλητή-παράγοντας (άξονας) εκφράζει μια αντίθεση μεταξύ των ενοτήτων που δημιουργείται από τις διαφοροποιήσεις των μεταβλητών-δεικτών.

Η τυπολογία που ορίζεται κατά κάθε άξονα που προκύπτει μπορεί να ορίζει διαφορετικές νέες ενότητες που σε μερικές περιπτώσεις να είναι αντίρροπες. Δηλαδή, κατά έναν άξονα μπορεί δύο ενότητες να ανήκουν στην ίδια τυπολογική ομάδα, ενώ κατά έναν άλλο άξονα σε διαφορετικές τυπολογικές ομάδες. Το ζήτημα αυτό επιχειρείται να λυθεί στη δεύτερη φάση όπου οι διαφορετικές τυπολογίες συνδυάζονται μεταξύ τους ώστε να προκύπτει μια ανάμειξη των τυπολογιών με όσο το δυνατό πιο κοινά χαρακτηριστικά.

Ο συνδυασμός των δύο αυτών μεθόδων (πολυπαραγοντική ανάλυση) είναι η συνήθης μεθοδολογία σε θέματα αναζήτησης τυπολογίας σε κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα.

6.2.1 Πέντε άξονες βαρύτητας

Από την ανάλυση προέκυψαν πέντε άξονες.

Ο πρώτος με βαρύτητα 35% αποτελείται από τις μεταβλητές «μόρφωση», «τομεακή δομή απασχόλησης», «εισόδημα» και «εργασιακή κινητικότητα προς άλλη περιφερειακή ενότητα». Βαρύτητα 35% σημαίνει ότι αν στην ανάλυση μας υπολογίσουμε μόνο τις αναφερόμενες μεταβλητές αντιμετωπίζουμε το 35% του προβλήματος ή εναλλακτικά ότι η λύση που προκύπτει καλύπτει ικανοποιεί κατά 35% τις απαιτήσεις του προβλήματος.

Οι μεταβλητές αυτές διαμορφώνουν δύο πόλους αντίθεσης:

- Στον ένα (συμβατικά αρνητικό) βρίσκονται: η υψηλή στάθμη της μεταβλητής «ποσοστό πολιτών με πρωτοβάθμια μόρφωση», η χαμηλή στάθμη της μεταβλητής «ποσοστό πολιτών με δευτεροβάθμια μόρφωση», η υψηλή στάθμη της μεταβλητής «ποσοστό απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα», η χαμηλή στάθμη της μεταβλητής «ποσοστό απασχολούμενων στον τριτογενή τομέα», η χαμηλή στάθμη της μεταβλητής «μέσο εισόδημα» και η χαμηλή στάθμη της μεταβλητής «μετακίνηση για εργασία προς άλλη νομαρχία».
- Στον άλλο (συμβατικά θετικό) βρίσκονται οι αντίθετες στάθμες των παραπάνω μεταβλητών.

Τοποθετούμε τις νομαρχίες κατά τον πρώτο αυτό άξονα ομαδοποιώντας τις σε τρεις κατηγορίες. Ανώτερη (δηλαδή κοντύτερα στον συμβατικά θετικό πόλο), Μέση (δηλαδή στο ενδιάμεσο) και Κατώτερη (δηλαδή κοντύτερα στο συμβατικά αρνητικό πόλο). Η γενική ιδέα ομογενούς αντιμετώπισης επιβάλλει να «ενισχυθούν» όσες ενότητες βρίσκονται κάτω από το μέσο όρο ώστε να εξομαλυνθούν οι μεταξύ τους διαφορές και να αντιμετωπιστούν με τον ίδιο τρόπο οι πολίτες σε κάθε περιοχή. Αν πχ για τον πολίτη μιας περιοχής που βρίσκεται στο μέσο ξοδεύουμε 100, για τον πολίτη μιας περιοχής που βρίσκεται στην τελευταία αρνητική θέση θα πρέπει να ξοδέψουμε 150 και για αυτόν της περιοχής που βρίσκεται στην πρώτη θετική 50. Αυτό ώστε η διαφορά μεγαλύτερου από το μικρότερο να μην υπερβαίνει το 100.

Η παραπάνω αναφερόμενη στάθμιση γίνεται ξεχωριστά για κάθε έναν από τους άξονες.

Ο δεύτερος άξονας, με βαρύτητα 17%, αποτελείται από τις μεταβλητές που χαρακτηρίζουν τη χρήση κατοικίας. Διακρίνονται δύο πόλοι. Ο συμβατικά αρνητικός αναφέρεται στην υψηλή στάθμη της μεταβλητής «ποσοστό εξοχικών κατοικιών» και στην χαμηλή των μεταβλητών «ποσοστό κατοικούμενων κατοικιών» και «ποσοστό κενών κατοικιών». Ο συμβατικά θετικός στην χαμηλή

στάθμη του «ποσοστού εξοχικών» και στην υψηλή του «ποσοστού κατοικούμενων». Έτσι προκύπτει ότι πρέπει να ενισχυθούν περιοχές με χαμηλό μόνιμο πληθυσμό και εποχική διακύμανση.

Ο τρίτος άξονας με συμμετοχή 12,5% αποτελείται από τις μεταβλητές «ποσοστό αλλοδαπών», «μέση ηλικία» και «ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού». Ο συμβατικά θετικός πόλος αναφέρεται στη χαμηλή στάθμη της μεταβλητής «ποσοστό αλλοδαπών», στη χαμηλή στάθμη της μεταβλητής «ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού» και στην υψηλή στάθμη της μεταβλητής «μέση ηλικία». Χρειάζεται να ενισχυθούν εκείνες οι ενότητες που εμφανίζουν υψηλό ποσοστό αλλοδαπών, υψηλό ποσοστό ενεργού οικονομικά πληθυσμού και (κατά συνέπεια) χαμηλή μέση ηλικία.

Ο τέταρτος και ο πέμπτος άξονας, με βαρύτητα 10,5% και 8% αντίστοιχα, αναφέρονται αντίστοιχα στις μεταβλητές «ποσοστό ανέργων» (Υψηλό στον αρνητικό πόλο) και «ποσοστό εργαζομένων από άλλη περιφερειακή ενότητα» (Χαμηλό στον αρνητικό πόλο). Από τους δύο αυτούς άξονες προκύπτει ότι όπου υπάρχει υψηλό ποσοστό ανέργων πρέπει να ενισχυθεί η περιοχή ενώ η χαμηλή εργασιακή κινητικότητα (σαν δείγμα εσωστρέφειας και προβλημάτων επικοινωνίας) αποτελεί αρνητικό παράγοντα που επίσης πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Εφόσον τα σχετικά κονδύλια πρέπει να λειτουργήσουν ώστε να αρθούν οι ανισότητες μεταξύ των περιφερειών εξασφαλίζοντας ένα αποδεκτό ελάχιστο για κάθε μία ο υπολογισμός των προς διάθεση ανά κάτοικο της αντίστοιχης ενότητας βασίζεται σε δύο μέρη:

- Το πρώτο μέρος (ποσοστό Α) κατανέμεται με βάση τα παραπάνω πέντε κριτήρια και τον πληθυσμό ενώ
- το δεύτερο μέρος (ποσοστό Β) μπορεί να εξισορροπεί επιπλέον μεταβλητές όπως ποσοστό νησιωτικού και ορεινού πληθυσμού (ενισχύοντας τις περιφέρειες με υψηλό αντίστοιχο ποσοστό), αριθμό κατοίκων ανά υπάλληλο (ενισχύοντας αυτές που έχουν υψηλό δείκτη), μητροπολιτική διάρθρωση.

Κατανομή με βάση τα κριτήρια (ποσοστό Α)

Η ανάλυση του συνόλου των μεταβλητών ξεκινά από την αναζήτηση των διαφορών μεταξύ των περιφερειών. Αν όλες βρίσκονταν στο ίδιο σημείο (δηλαδή δεν υπήρχαν αποκλίσεις) τότε θα έπρεπε να κατανεμηθεί το διαθέσιμο ποσό αναλογικά με βάση τον πληθυσμό. Έτσι προκύπτουν οι άξονες - χωρίς παρέμβαση - που διαφοροποιούν μεταξύ τους τις περιφέρειες και η βαρύτητα κάθε άξονα (το ποσοστό συμβολής του άξονα στην διαφοροποίηση μεταξύ τους). Οι περιφέρειες τοποθετούνται σε κάθε άξονα από την ευρισκόμενη στη χαμηλότερη θέση (δηλαδή αυτή που πρέπει να ενισχυθεί

περισσότερο) μέχρι αυτή που βρίσκεται στην υψηλότερη θέση (αυτή που πρέπει να ενισχυθεί λιγότερο). Εφόσον το τελικό ζητούμενο είναι η άρση ανισοτήτων επιδιώκεται να φτάσουν όλες στο ίδιο σημείο αναφοράς. Οι άξονες σύμφωνα με την μέθοδο είναι ανεξάρτητοι (δηλ. η επίδραση στον ένα δεν επηρεάζει τον άλλο αλλάζοντας τα μεγέθη για αυτόν). Έτσι, υπολογίζεται ένας αθροιστικός δείκτης για το σύνολο των αξόνων. Σε αυτό το σημείο τοποθετούμε την τιμή 100 (συντελεστή) για την υψηλότερη (αυτή που χρειάζεται τη μικρότερη παρέμβαση) και την τιμή 200 στην χαμηλότερη ώστε η μεταξύ τους διαφορά να μην είναι παραπάνω από διπλάσια.

Οι άξονες αυτοί ερμηνεύουν το 80% της διαφοροποίησης ενώ το υπόλοιπο 20% οφείλεται σε μη ελεγχόμενους παράγοντες. Έτσι η παραδοχή είναι ότι το 20% θα κατανεμηθεί με βάση τον πληθυσμό και το 80% από τον συντελεστή, όπως έχει υπολογιστεί.

Το 80% που ερμηνεύουν οι 5 άξονες μοιράζεται με βάση την σχετική θέση σε κάθε άξονα κάθε ενότητας έτσι ώστε να αντιστοιχεί 100 σε αυτήν που χρειάζεται τη «μικρότερη» ενίσχυση, 200 σε αυτήν που χρειάζεται τη μεγαλύτερη ενίσχυση και στις υπόλοιπες να αντιστοιχεί ενδιάμεση τιμή. Το υπόλοιπο 20% κατανέμεται με βάση τον πληθυσμό. Έτσι προκύπτει η παρακάτω κατανομή:

Πίνακας 6.2: Κατανομή ανά Περιφερειακή Ενότητα (δείκτης ανά κάτοικο)

ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΟΙΚΟ
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1,67
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1,53
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1,52
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1,51
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1,37
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1,50
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1,47
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1,45
ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1,45
ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1,29
ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	Ν ΑΙΓΑΙΟ	1,26
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	Ν ΑΙΓΑΙΟ	1,14
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΚΡΗΤΗ	1,42
ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΚΡΗΤΗ	1,41
ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	ΚΡΗΤΗ	1,37
ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	ΚΡΗΤΗ	1,33
ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	Κ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1,79
ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ	Κ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1,74
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	Κ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1,73

ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΟΙΚΟ
ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ	Κ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1,68
ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ	Κ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1,52
Β ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	Κ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1,34
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	Κ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1,27
ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Κ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1,21
ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	1,51
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	1,43
ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	1,38
ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	1,28
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	1,77
ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	1,62
ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	1,55
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	1,39
ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ	ΗΠΕΙΡΟΣ	1,71
ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	ΗΠΕΙΡΟΣ	1,58
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΗΠΕΙΡΟΣ	1,55
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΗΠΕΙΡΟΣ	1,43
ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Δ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1,75
ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Δ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1,74
ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ	Δ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1,69
ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	Δ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	1,62
ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Δ ΕΛΛΑΔΑ	1,71
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ	Δ ΕΛΛΑΔΑ	1,66
ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ	Δ ΕΛΛΑΔΑ	1,40
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	Β ΑΙΓΑΙΟ	1,42
ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ	Β ΑΙΓΑΙΟ	1,25
ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ	Β ΑΙΓΑΙΟ	1,22
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	ΑΤΤΙΚΗ	1,21
Β ΠΕΙΡΑΙΑ	ΑΤΤΙΚΗ	1,16
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΑΤΤΙΚΗ	1,04
Β ΑΘΗΝΑΣ	ΑΤΤΙΚΗ	1,04
ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΑΤΤΙΚΗ	1,00
ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ	ΑΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	1,80
ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	1,77
ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ	ΑΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	1,73
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ	ΑΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	1,55
ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	ΑΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	1,47

Τα δεδομένα της απογραφής του 2011 δεν είναι ακόμη πλήρη. Παρόλο που η επεξεργασία των διαθέσιμων δεν δίνει ουσιαστικές διαφοροποιήσεις από τα παραπάνω αναφερόμενα για το 2001 επισημαίνεται ότι απαιτείται λεπτομερέστερη επεξεργασία με έλεγχο των στοιχείων.

Ανάλογα με την επιλογή των επιπλέον κριτηρίων [νησιωτικότητα, ορεινότητα, μητροπολιτική, υπάλληλοι] και την απόφαση του μέρους που θα αντιστοιχηθεί σε αυτά [πχ 20%] και την απόφαση για το εύρος της διαφοράς μεταξύ της περιφερειακής ενότητας που χρειάζεται τη μέγιστη συνδρομή με την περιφερειακή ενότητα που απαιτεί την μικρότερη σχετικά [προτείνεται η διαφορά αυτή να μην ξεπερνά το 100: δηλαδή η μέγιστη συνδρομή να είναι το πολύ διπλάσια της μικρότερης] διαμορφώνεται ο τελικός συνολικός συντελεστής.

Προτείνουμε να γίνει η κατανομή με βάση τα κριτήρια που προκύπτουν από την απογραφή του 2001 αφού αποφασιστεί το μέρος που θα αντιστοιχηθεί στα επιπλέον [ορεινότητα, νησιωτικότητα, κάτοικοι/υπάλληλοι, μητροπολιτική δομή] και να συνεχιστεί η ανάλυση με βάση τα στοιχεία του 2011.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία των πληθυσμιακών μεγεθών και της κατανομής των ΚΑΠ στο προηγούμενο διάστημα καταλήγουμε στον παρακάτω πίνακα (ανά περιφέρεια).

Πίνακας 6.3: Συντελεστές Κατανομής Λειτουργικών ΚΑΠ ανά Περιφέρεια.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Πληθυσμός	ΝΕΟΣ Συντελεστής Κατανομής Λειτουργικών ΚΑΠ	Υφιστάμενος Συντελεστής κατανομής λειτουργικών ΚΑΠ (2011, 2012)
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	608.182	0,07	0,071
ΑΤΤΙΚΗΣ	3.827.624	0,281	0,224
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	199.231	0,018	0,033
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	679.796	0,074	0,067
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	283.689	0,033	0,048
ΗΠΕΙΡΟΥ	336.856	0,036	0,053
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	732.762	0,079	0,077
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	207.855	0,02	0,034
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.880.058	0,188	0,141
ΚΡΗΤΗΣ	623.065	0,06	0,06
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	308.975	0,026	0,042
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	577.903	0,057	0,075
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	547.390	0,057	0,075
Σύνολο	10.813.386	1	1

Στην στήλη 2 (συντελεστής) δίνεται ο συντελεστής που προκύπτει από την επεξεργασία παραπάνω αν βασιστούμε μόνο στους άξονες και τον πληθυσμό. Στην επόμενη στήλη δίνονται οι συντελεστές που προκύπτουν από την κατανομή των λειτουργικών δαπανών όπως αυτή εφαρμόζεται μέχρι σήμερα.

Μένει να υπολογιστούν επιπλέον κριτήρια που αναφέρονται στα γεωγραφικά χαρακτηριστικά (νησιωτικότητα, ορεινότητα, ειδικά χαρακτηριστικά). Για να υπολογιστεί ένας σχετικός δείκτης πρέπει να υπολογιστεί ο αριθμός κατοίκων κάθε περιφέρειας που είναι σε συνθήκες νησιωτικότητας, ορεινότητας ή ειδικές συνθήκες και να σταθμιστεί σχετικά. Αν με βάση αυτά καταμετρηθεί το 20% τότε με βάση τα παραπάνω θα καταμετρηθεί το 80%

Πρακτικά δηλαδή: Κάθε κάτοικος χρηματοδοτείται με 16% (20% του 80%), ανάλογα με τους πέντε άξονες χρηματοδοτείται με 64% (80% του 80%) και ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες κατά 20%.

Για να συνυπολογιστούν τα κριτήρια ορεινότητας, νησιωτικότητας και ειδικών συνθηκών προτείνεται η εξομάλυνση της κατανομής όπως προκύπτει με την παρακάτω διαμόρφωση των συντελεστών κατανομής σε 80% [κριτήρια] και 20% [νησιωτικότητα, ορεινότητα, ειδικές συνθήκες].

Πίνακας 6.4: Συντελεστές Κατανομής Λειτουργικών ΚΑΠ ανά Περιφέρεια (με ειδικές συνθήκες)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Πληθυσμός	Συντελεστής ειδικών συνθηκών	Συντελεστής 80% (γενικά) 20% (ειδικά)	Συντελεστής 75%(γενικά) 25% (ειδικά)
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	608.182	10%	0,062	0,06
ΑΤΤΙΚΗΣ	3.827.624	0%	0,225	0,211
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	199.231	100%	0,035	0,039
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	679.796	0%	0,059	0,055
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	283.689	100%	0,055	0,06
ΗΠΕΙΡΟΥ	336.856	75%	0,054	0,058
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	732.762	5%	0,067	0,064
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	207.855	100%	0,037	0,041
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.880.058	0%	0,15	0,141
ΚΡΗΤΗΣ	623.065	25%	0,064	0,065
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	308.975	100%	0,052	0,058
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	577.903	50%	0,075	0,079
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	547.390	50%	0,073	0,077
Σύνολο	10.813.386	1	1	1

6.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΚΑΠ

Για την κατανομή των Επενδυτικών ΚΑΠ χρησιμοποιούνται δύο μεγέθη:

- Η έκταση που αποτυπώνει (προσεγγίζει) τις ανάγκες συντήρησης και επέκτασης υποδομών και
- ο συντελεστής ειδικών συνθηκών που αναφέρεται σε επιμέρους χαρακτηριστικά (απόσταση, ανάγλυφο, ορεινότητα, νησιωτικότητα).

Με την παραδοχή κατανομής του 75% με βάση την έκταση και του 25% με βάση τα επιμέρους χαρακτηριστικά προκύπτει:

Πίνακας 6.5: Συντελεστές Κατανομής Επενδυτικών ΚΑΠ ανά Περιφέρεια

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΕΚΤΑΣΗ	Ειδικές συνθήκες	Συντελεστής 75% (έκταση) 25% (ειδικά)
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	14,2	25%	0,089
ΑΤΤΙΚΗΣ	3,8	25%	0,031
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	3,8	100%	0,055
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	11,4	25%	0,073
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	9,5	100%	0,087
ΗΠΕΙΡΟΥ	9,2	75%	0,077
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	14	25%	0,088
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	2,3	100%	0,046
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	18,8	25%	0,115
ΚΡΗΤΗΣ	8,4	50%	0,065
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	5,3	100%	0,064
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	15,5	50%	0,105
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	15,5	50%	0,105
Σύνολο	131,7	750%	1

7.ΕΠΙΜΥΘΙΟ

Η παραπάνω ανάλυση αποτυπώνει τα βασικά μεγέθη όπως περιγράφονται στο θεσμικό πλαίσιο περιγράφοντας με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία τις επιμέρους διαφοροποιήσεις. Λαμβάνει υπόψη της τις μέχρι τώρα κατανομές για να προτείνει την προσαρμογή προς ένα σύστημα αντικειμενικής καταγραφής που θα προέκυπτε αν κοστολογηθούν οι υπηρεσίες και αντιστοιχηθούν στο μέρος του πληθυσμού στο οποίο πρέπει να διανεμηθούν προσέγγιση του απαιτεί σύνθετους και αναλυτικούς υπολογισμούς. Αυτό όμως, απαραίτητο για να εξασφαλιστεί η απαίτηση ο κάθε πολίτης να απολαμβάνει την ίδια ποιότητα (και ποσότητα) υπηρεσιών θα βοηθήσει στην τεκμηρίωση και την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων.

8. ΤΕΛΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ Κ.Α.Π.

Η νέα κατανομή των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) στοχεύει στον περιορισμό των ανισοτήτων μεταξύ των δεκατριών (13) Περιφερειών της χώρας, υιοθετώντας από όλες αντικειμενικά κριτήρια προσδιορισμού των συντελεστών που θα διαμορφώνουν την τελική κατανομή για τις λειτουργικές και για τις επενδυτικές δαπάνες.

Για το λόγο αυτό προηγήθηκε μια σειρά επαφών και διαβουλεύσεων με φορείς όλων των Περιφερειών προκειμένου να παρουσιαστεί η τελική μορφή του συστήματος κατανομής των Κ.Α.Π. Η Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε. παρουσίασε την προμελέτη του «Νέου συστήματος κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) στις Περιφέρειες» στην Οικονομική Επιτροπή της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝ.Π.Ε.) και ακολούθως στην ολομέλεια του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΝ.Π.Ε..

Από την ανάλυση και τα σενάρια που προέκυψαν (βλ. Παράρτημα «ΣΕΝΑΡΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ»), αποφασίστηκε να υιοθετηθεί το σενάριο για κατανομή ΚΑΠ με κριτήριο βαρύτητας 75% για έκταση και πληθυσμό και 25% για τις ειδικές συνθήκες, τόσο για τους λειτουργικούς όσο και για τους επενδυτικούς ΚΑΠ. Οι περικοπές στους θεσμοθετημένους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους που έγιναν τα δύο τελευταία χρόνια φτάνουν το 60% στους λειτουργικούς πόρους και το 90% στους επενδυτικούς πόρους. Είναι επόμενο η νέα κατανομή να αφήνει δυσαρεστημένες ορισμένες Περιφέρειες, καθώς πρόκειται να λάβουν τελείως διαφορετική χρηματοδότηση. Στην κατεύθυνση της εξομάλυνσης των στρεβλώσεων σε σχέση με το προηγούμενο έτος, προτάθηκε, υιοθετήθηκε και συμπεριλήφθηκε στην τελική μελέτη η τήρηση μέγιστου ποσοστού μείωσης των Κ.Α.Π. σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Με την εφαρμογή ενός «συντελεστή διόρθωσης» διασφαλίζεται ότι η μέγιστη απώλεια των πόρων (λειτουργικών και επενδυτικών) δεν θα ξεπερνάει το 10% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, την ίδια στιγμή που το συνολικό ύψος των ΚΑΠ θα παραμένει αμετάβλητο.

Η νέα κατανομή των ΚΑΠ στις Περιφέρειες αναμένεται να αποτελέσει το κύριο θέμα των επόμενων περιόδων. Είναι η πρώτη πρόταση που θα υποβληθεί μετά από πρόσκληση του Υπουργείου Εσωτερικών και αποτελεί μια αφετηρία συζήτησης ενός θέματος μείζονος σημασίας που απασχολεί το σύνολο της Ελληνικής επικράτειας.

Ειδικότερα, τα ετήσια ποσά που κατανέμονται στις Περιφέρειες είναι της τάξης των 87 εκ. € για λειτουργικές ανάγκες, μη συμπεριλαμβανομένου του ποσού που αντιστοιχεί στη μηνιαία κάλυψη

των δαπανών αντιμισθίας των αιρετών οργάνων των Περιφερειών, και της τάξης των 223,5 εκατομμυρίων για επενδύσεις.

Παρακάτω, παρουσιάζεται η κατανομή των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών στις Περιφέρειες της χώρας.

8.1 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

ΤΕΛΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΚΑΠ με κριτήριο 75% - 25%, με Συντελεστή Διόρθωσης 10%.

75% - 25% με συντ. διορθ. 10%									
A/A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Συντελεστής_2011	Κατανομή ανά Περιφέρεια_2011	Συντελεστής_2012	Ποσό_2012	Συντελεστής_2013	ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΟΣΩΝ_2013 (με συντ. διορθ. 10%)	% Μεταβολή	Μεταβολή σε €
1	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	0,071	8.515.605,74	0,071	6.140.198	0,064	5.526.178	-10,00%	-614.020
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,141	17.026.743,32	0,141	12.252.214	0,140	12.170.730	-0,67%	-81.483
3	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,048	5.742.467,84	0,048	4.146.494	0,056	4.845.689	16,86%	699.196
4	ΗΠΕΙΡΟΥ	0,053	6.328.133,98	0,053	4.569.007	0,057	4.955.226	8,45%	386.219
5	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,077	9.250.981,35	0,077	6.663.244	0,069	5.996.920	-10,00%	-666.324
6	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,075	9.055.576,20	0,076	6.620.383	0,077	6.693.902	1,11%	73.519
7	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,034	4.142.789,59	0,035	2.999.669	0,037	3.230.460	7,69%	230.790
8	ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,067	8.083.075,24	0,067	5.834.083	0,060	5.250.674	-10,00%	-583.408
9	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,075	9.031.841,32	0,075	6.512.293	0,078	6.780.836	4,12%	268.542
10	ΑΤΤΙΚΗΣ	0,224	26.958.492,06	0,223	19.391.815	0,210	18.256.096	-5,86%	-1.135.719
11	ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,033	4.019.535,82	0,033	2.904.421	0,035	3.068.937	5,66%	164.516
12	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,042	5.096.162,66	0,042	3.678.883	0,053	4.603.405	25,13%	924.522
13	ΚΡΗΤΗΣ	0,060	7.232.383,96	0,060	5.221.086	0,064	5.563.762	6,56%	342.677
	ΣΥΝΟΛΑ	1,00	120.483.789,08	1,000	86.933.789	1,000	86.942.814		

8.2 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Μήκος Οδικού Δικτύου Περιφερειών

Από την ανάλυση των επενδυτικών δαπανών των ΚΑΠ για τα προηγούμενα έτη προέκυψε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των πόρων κατευθύνονται στη αποκατάσταση και συντήρηση του οδικού δικτύου των Περιφερειών. Επομένως, για την συμπλήρωση της γνωμοδότησης της ΕΝ.Π.Ε. προς το Υπουργείο Εσωτερικών αναφορικά με τα κριτήρια κατανομής των ΚΑΠ στις Περιφέρειες, και προκειμένου να αποτυπωθούν τα δικαιότερα σενάρια στην κατεύθυνση του περιορισμού των ανισοτήτων, κρίθηκε απαραίτητο να παρουσιαστεί και ένα σενάριο κατανομής των ΚΑΠ με βάση το συνολικό μήκος του οδικού δικτύου που συντηρεί η κάθε Περιφέρεια. Για το λόγο αυτό, ζητήθηκε από το σύνολο των Περιφερειών να κοινοποιήσουν στοιχεία σχετικά με το συνολικό μήκος του οδικού δικτύου, εθνικού και επαρχιακού που, βάση αρμοδιοτήτων, συντηρεί η κάθε Περιφέρεια. Παρακάτω αποτυπώνεται η εικόνα για το σύνολο της επικράτειας:

Πίνακας 8.1: Μήκος Οδικού Δικτύου Περιφερειών

Περιφέρειες	Μήκος Οδικού Δικτύου		Σύνολο Περιφέρειας	% Μήκους Οδικού δικτύου ως προς το Σύνολο	% Έκτασης ως προς το Σύνολο
	Επαρχιακό	Εθνικό			
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	2.331,44	805,09	3.136,53	7,24%	11,58%
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	4.900,00	0,00	4.900,00	11,31%	7,73%
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	1.752,10	561,30	2.313,40	5,34%	7,73%
Περιφέρεια Ηπείρου	3.078,30	342,95	3.421,25	7,90%	7,53%
Περιφέρεια Θεσσαλίας	3.575,00	898,50	4.473,50	10,33%	11,48%
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	3.521,40	973,84	4.495,24	10,38%	12,72%
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	1.459,30	89,50	1.548,80	3,58%	1,89%
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	4.127,00	905,00	5.032,00	11,62%	9,29%
Περιφέρεια Πελοποννήσου	4.125,00	879,00	5.004,00	11,55%	12,67%
Περιφέρεια Αττικής	1.447,00	0,00	1.447,00	3,34%	3,08%
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	1.457,25	132,30	1.589,55	3,67%	3,14%
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	1.638,00	75,00	1.713,00	3,95%	4,32%
Περιφέρεια Κρήτης	3.550,00	690,00	4.240,00	9,79%	6,82%
ΣΥΝΟΛΟ	36.961,79	6.352,48	43.314,27	100,00%	100,00%

*8.2.1 Προτεινόμενο Σενάριο: Συνδυασμός κριτηρίων Έκτασης (40%) –
Μήκος Οδικού Δικτύου (35%) – Ειδικών Συνθηκών (25%) με την
επιβολή συντελεστή διόρθωσης 10%.*

Έχει περιγραφεί στη μελέτη και παρουσιάστηκε προς διαβούλευση στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΝ.Π.Ε., σενάριο υπολογισμού των ΚΑΠ με βάση δύο κριτήρια: της έκτασης, με ποσοστό βαρύτητας 75%, και των ειδικών συνθηκών (ορεινότητα, νησιωτικότητα κ.λπ.), με ποσοστό βαρύτητας 25%. Μετά από εισήγηση των μελών, προτάθηκε ο συνυπολογισμός του μήκους οδικού δικτύου των Περιφερειών στον υπολογισμό των τελικών συντελεστών που θα καθορίζουν την κατανομή των ΚΑΠ. Αποφασίστηκε να είναι αυτό το τελικό προτεινόμενο σενάριο κατανομής των επενδυτικών πόρων προς τις Περιφέρειες, αφού κρίθηκε ως το σενάριο που παρουσιάζει τις μικρότερες μεταβολές στις κατανομές των πόρων, έχει προσανατολισμό τη δικαιότερη κατανομή των ΚΑΠ και τον περιορισμό των ανισοτήτων μεταξύ των Περιφερειών. Υιοθετήθηκε ως εφαρμογή δικαιότερης κατανομής των πόρων, οι συντελεστές της έκτασης να συμμετέχουν με βαρύτητα 40%. Συνδυαστικά με την εφαρμογή των συντελεστών οδικού δικτύου με βαρύτητα 35% δύναται να υποτεθεί ότι καλύπτεται σε πολύ μεγάλο βαθμό το σύνολο των χαρακτηριστικών που διέπουν τις Περιφέρειες της χώρας. Σε αυτές τις δύο τιμές εφαρμόζονται και οι συντελεστές ειδικών συνθηκών με βαρύτητα 25% και δημιουργούν μια αντιπροσωπευτική εικόνα που καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των ειδικών συνθηκών/χαρακτηριστικών για τον υπολογισμό των επενδυτικών ΚΑΠ.

Κατά την εφαρμογή του σεναρίου παρατηρήθηκαν σημαντικές αποκλίσεις στις κατανομές ανάμεσα στις Περιφέρειες, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Για το λόγο αυτό και εξετάστηκε η εφαρμογή του συντελεστή διόρθωσης που περιγράφηκε παραπάνω, σε ποσοστό 10%. Παρακάτω παρουσιάζεται η κατανομή των πόρων, βάση του συνδυαστικού σεναρίου μετά την εφαρμογή του συντελεστή διόρθωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΥΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΦΕΚ Β 460/13.3.2009 - Αριθμ. 13661/27.2.2009

Κριτήρια και διαδικασία κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, έτους 2009.

ΟΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 1 και 19 του ν. 3345/2005 «Οικονομικά θέματα Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και ρύθμιση διοικητικών θεμάτων» (ΦΕΚ 138 Α΄).
2. Τη διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 17 του ν. 3491/2006 (ΦΕΚ 207 Α΄), με την οποία ενοποιήθηκαν σε ένα λογαριασμό υπό τον τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων», οι τρεις σχετικοί λογαριασμοί που τηρούνταν στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.
3. Τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 2768/1999 (ΦΕΚ 273 Α΄).
4. Τις προβλέψεις του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2009, που αφορούν στα έσοδα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων ύψους 393.740.000 € από ποσοστό 2% του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, εκ των οποίων ποσό 196.870.000 € προορίζεται προς κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων καθώς και της ΕΝΑΕ και ποσό 196.870.000€ αντίστοιχα, προορίζεται προς κάλυψη επενδυτικών δαπανών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από Εθνικούς Πόρους.
5. Τις προβλέψεις του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2009, που αφορούν στα έσοδα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων ύψους 105.135.000 € από ποσοστό 10% των τελών κυκλοφορίας αυτοκινήτων, τα οποία προορίζονται προς κάλυψη δαπανών για τη βελτίωση, συντήρηση και αποκατάσταση του οδικού δικτύου τους.
6. Την υπ' αριθμ. 2/57828/0094/29.7.2008 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, αναφορικά με την κατάρτιση και υποβολή προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2009 των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.
7. Το υπ' αριθμ. 2241/14-1- 2009 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών προς την Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας, για την υποβολή των προβλεπομένων από το ν. 3345/2005 γνώμης και πρότασής της, περί κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.
8. Το γεγονός ότι δεν έχουν ακόμη υποβληθεί από την ΕΝΑΕ, οι ανωτέρω σχετικές.

9. Την επιτακτική ανάγκη έκδοσης Κ.Υ.Α. περί καθορισμού των κριτηρίων και της διαδικασίας κατανομής, για το τρέχον έτος, των εσόδων από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η επιχορήγηση αυτών.

10. Την υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.1/25873/1.10.2007 (ΦΕΚ 1950 Β') απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Χρήστο Ζώη και Αθανάσιο Νάκο».

11. Την υπ' αριθμ. 42362/Υ252/28.9.2007 (ΦΕΚ 1948 Β') απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας & Οικονομικών «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Οικονομίας & Οικονομικών», αποφασίζουμε:

Α. Κατανέμουμε στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και την Ε.Ν.Α.Ε για το έτος 2009, από το λογαριασμό του Υπουργείου Εσωτερικών που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τον τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων», συνολικό ποσό 498.875.000 €, ως εξής:

1) Ποσό 196.870.000 € κατανέμεται στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και την ΕΝΑΕ, προς κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών τους. Από αυτό:

α) Ποσό 183.965.475 € αποδίδεται, ως τακτική επιχορήγηση, σε όλες τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα της χώρας, με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- το πληθυσμιακό μέγεθος κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
- το υπηρετούν προσωπικό σε αυτές καθώς και τις ανάγκες κάλυψης δαπανών στέγασης υπηρεσιών αρμοδιότητάς τους
- την έκταση εκάστης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
- τον ορεινό χαρακτήρα αυτών σε συνδυασμό με τις κλιματολογικές συνθήκες
- το νησιωτικό χαρακτήρα αυτών σε σχέση με τις λειτουργικές επιπτώσεις
- τα έσοδα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων από τις εισπράξεις του τέλους άδειας οχήματος και του τέλους μεταβίβασης αυτοκινήτου οχήματος των άρθρων 26 και 27 του ν. 2873/2000 και

β) Ποσό 3.724.095 € αποδίδεται, ως τακτική επιχορήγηση, στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Αθηνών – Πειραιώς, Ροδόπης – Έβρου και Δράμας – Καβάλας – Ξάνθης, ως ακολούθως:

- ποσό 1.856.025 € στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών – Πειραιώς
- ποσό 921.990 € στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ροδόπης – Έβρου και
- ποσό 946.080 € στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δράμας – Καβάλας – Ξάνθης και

γ) Ποσό 3.150.315 € αποδίδεται ως τακτική επιχορήγηση στην Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας.

Το υπόλοιπο ποσό από 6.030.115 €, διατίθεται σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, ως συμπληρωματική επιχορήγηση, για την κάλυψη εκτάκτων και επιτακτικών λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών τους, καθώς και προς υλοποίηση σχετικών οριζόντιων δράσεών τους.

2) Ποσό 196.870.000 € κατανέμεται στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις προς κάλυψη επενδυτικών δαπανών τους, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν στην κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση του οδικού δικτύου τους.

Από αυτό, ποσό 179.821.000 € αποδίδεται, ως τακτικό έσοδο, σε όλες τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα της χώρας, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- το πληθυσμιακό μέγεθος κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
- την πυκνότητα του πληθυσμού αυτών
- την έκταση εκάστης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
- τον αριθμό των εγκατεστημένων σε αυτές οικισμών
- τις επενδυτικές ανάγκες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων λόγω του αριθμού των επισκεπτών τους
- το μήκος και τη βατότητα του οδικού δικτύου τους
- τον ορεινό ή νησιωτικό χαρακτήρα αυτών
- το ποσοστό ανεργίας σε κάθε νομό
- τα έσοδα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων από τις εισπράξεις του τέλους άδειας οχήματος και του τέλους μεταβίβασης αυτοκινήτου οχήματος των άρθρων 26 και 27 του ν.2873/2000
- το κατά κεφαλήν ΑΕΠ και
- τις κατά κεφαλήν ιδιωτικές αποταμιεύσεις.

Το υπόλοιπο ποσό από 17.049.000 €, διατίθεται σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, ως συμπληρωματική επιχορήγηση, για την κάλυψη εκτάκτων επενδυτικών δαπανών τους, καθώς και προς υλοποίηση σχετικών οριζόντιων δράσεών τους.

3) Ποσό 105.135.000 € κατανέμεται στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις προς κάλυψη δαπανών για τη βελτίωση, συντήρηση και αποκατάσταση του οδικού δικτύου τους.

Από αυτό, ποσό 96.089.280 € αποδίδεται, ως τακτικό έσοδο, σε όλες τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα της χώρας, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- το μήκος και τη βατότητα του οδικού δικτύου τους
- τον αριθμό των ιδιωτικής χρήσης οχημάτων ανά 100 κατοίκους

- την επιβάρυνση του οδικού δικτύου των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων λόγω του αριθμού των επισκεπτών τους
- το πληθυσμιακό μέγεθος κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και
- τον ορεινό ή νησιωτικό χαρακτήρα αυτών.

Το υπόλοιπο ποσό από 9.045.720 €, διατίθεται σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, ως συμπληρωματική επιχορήγηση καθώς και προς κάλυψη εκτάκτων ή επιτακτικών αναγκών τους για τη βελτίωση, συντήρηση και ιδίως για την αποκατάσταση του οδικού δικτύου τους, λόγω φυσικών καταστροφών.

Β. Η κατανομή των εσόδων από τους ΚΑΠ στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και την ΕΝΑΕ προς κάλυψη των ανωτέρω δαπανών τους, γίνεται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, κατά τα οριζόμενα στην παρούσα απόφαση.

Γ. Ο Λογαριασμός που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υπό τον τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων», πιστώνεται με προκαταβολές που χορηγεί το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, εντός των πρώτων επτά ημερών κάθε μήνα, με ποσό το οποίο αντιστοιχεί στο 1/12 του συνολικού ποσού των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων οικονομικού έτους 2009 που προορίζονται για τους ανωτέρω σκοπούς και χρεώνεται με χρηματικές εντολές του Υπουργείου Εσωτερικών προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Φεβρουαρίου 2009

ΦΕΚ Β 342/3.3.2008

Αριθμ. 10134/20.2.2008

Κριτήρια και διαδικασία κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, έτους 2008.

ΟΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 1 και 19 του ν. **3345/2005** «Οικονομικά θέματα Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και ρύθμιση διοικητικών θεμάτων» (ΦΕΚ 138 Α).
2. Τη διάταξη της παρ.9 του άρθρου 17 του ν. **3491/2006** (ΦΕΚ 207 Α'), με την οποία ενοποιήθηκαν σε ένα λογαριασμό υπό τον τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων», οι τρεις σχετικοί λογαριασμοί που τηρούνταν στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.
3. Τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. **2768/1999** (ΦΕΚ 273 Α).
4. Τις προβλέψεις του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2008, που αφορούν στα έσοδα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων ύψους 359.660.000 € από ποσοστό 2% του Φόρου Προστιθέμενης

Αξίας, εκ των οποίων ποσό 179.830.000 € προορίζεται προς κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων καθώς και της ΕΝΑΕ και ποσό 179.830.000 € αντίστοιχα, προορίζεται προς κάλυψη επενδυτικών δαπανών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από Εθνικούς Πόρους.

5. Τις προβλέψεις του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2008, που αφορούν στα έσοδα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων ύψους 90.997.000 € από ποσοστό 10% των τελών κυκλοφορίας αυτοκινήτων, τα οποία προορίζονται προς κάλυψη δαπανών για τη βελτίωση, συντήρηση και αποκατάσταση του οδικού δικτύου τους.

6. Την υπ' αριθμ. **2/46645/0094/20.7.2007** κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, αναφορικά με την κατάρτιση και υποβολή προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2008 των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

7. Το υπ' αριθμ. 72/16.1.2008 έγγραφο της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας, με το οποίο υποβλήθηκαν οι προβλεπόμενες από το ν. 3345/2005 γνώμη και πρόταση της, περί κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

8. Την υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.1/25873/1.10.2007 (ΦΕΚ 1950 Β') απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Χρήστο Ζώη και Αθανάσιο Νάκο».

9. Την υπ' αριθμ. 42362/Υ252/28.9.2007 (ΦΕΚ 1948 Β') απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών», αποφασίζουμε:

Α. Κατανέμουμε στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και την Ε.Ν.Α.Ε για το έτος 2008, από το λογαριασμό του Υπουργείου Εσωτερικών που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τον τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων», συνολικό ποσό 450.657.000 €, ως εξής:

1) Ποσό 179.830.000 € κατανέμεται στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και την ΕΝΑΕ, προς κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών τους. Από αυτό:

α) ποσό 168.005.000 € αποδίδεται, ως τακτική επιχορήγηση, σε όλες τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα της χώρας, με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- το πληθυσμιακό μέγεθος κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
- το υπηρετούν προσωπικό σε αυτές καθώς και τις ανάγκες κάλυψης δαπανών στέγασης υπηρεσιών αρμοδιότητάς τους
- την έκταση εκάστης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
- τον ορεινό χαρακτήρα αυτών σε συνδυασμό με τις κλιματολογικές συνθήκες
- το νησιωτικό χαρακτήρα αυτών σε σχέση με τις λειτουργικές επιπτώσεις
- τα έσοδα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων από τις εισπράξεις του τέλους άδειας οχήματος και του τέλους μεταβίβασης αυτοκινήτου οχήματος των άρθρων 26 και 27 του ν. **2873/2000** και

β) ποσό 3.401.000 € αποδίδεται, ως τακτική επιχορήγηση, στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Αθηνών - Πειραιώς, Ροδόπης - Έβρου και Δράμας - Καβάλας - Ξάνθης, ως ακολούθως:

- ποσό 1.695.000 € στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών - Πειραιώς

- ποσό 842.000 € στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ροδόπης - Έβρου και

- ποσό 864.000 € στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δράμας - Καβάλας - Ξάνθης και

γ) ποσό 2.877.000 € αποδίδεται ως τακτική επιχορήγηση στην Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας.

Το υπόλοιπο ποσό από 5.547.000 €. διατίθεται σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, ως συμπληρωματική επιχορήγηση, για την κάλυψη εκτάκτων και επιτακτικών λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών τους, καθώς και προς υλοποίηση σχετικών οριζόντιων δράσεών τους.

2) Ποσό 179.830.000 € κατανέμεται στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις προς κάλυψη επενδυτικών δαπανών τους, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν στην κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση του οδικού δικτύου τους.

Από αυτό, ποσό 164.550.000 € αποδίδεται, ως τακτικό έσοδο, σε όλες τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα της χώρας, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- το πληθυσμιακό μέγεθος κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
- την πυκνότητα του πληθυσμού αυτών
- την έκταση εκάστης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
- τον αριθμό των εγκατεστημένων σε αυτές οικισμών
- τις επενδυτικές ανάγκες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων λόγω του αριθμού των επισκεπτών τους
- το μήκος και τη βατότητα του οδικού δικτύου τους
- τον ορεινό ή νησιωτικό χαρακτήρα αυτών
- το ποσοστό ανεργίας σε κάθε Νομό
- τα έσοδα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων από τις εισπράξεις του τέλους άδειας οχήματος και του τέλους μεταβίβασης αυτοκινήτου οχήματος των άρθρων 26 και 27 του ν. 2873/2000
- το κατά κεφαλήν ΑΕΠ και
- τις κατά κεφαλήν ιδιωτικές αποταμιεύσεις.

Το υπόλοιπο ποσό από 15.280.000 €. διατίθεται σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, ως συμπληρωματική επιχορήγηση, για την κάλυψη εκτάκτων επενδυτικών δαπανών τους, καθώς και προς υλοποίηση σχετικών οριζόντιων δράσεών τους.

3) Ποσό 90.997.000 € κατανέμεται στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις προς κάλυψη δαπανών για τη βελτίωση, συντήρηση και αποκατάσταση του οδικού δικτύου τους.

Από αυτό, ποσό 81.088.000 € αποδίδεται, ως τακτικό έσοδο, σε όλες τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα της χώρας, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- το μήκος και τη βατότητα του οδικού δικτύου τους
- τον αριθμό των ιδιωτικής χρήσης οχημάτων ανά 100 κατοίκους
- την επιβάρυνση του οδικού δικτύου των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων λόγω του αριθμού των επισκεπτών τους
- το πληθυσμιακό μέγεθος κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και
- τον ορεινό ή νησιωτικό χαρακτήρα αυτών.

Το υπόλοιπο ποσό από 9.909.000 €. διατίθεται σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, ως συμπληρωματική επιχορήγηση καθώς και προς κάλυψη εκτάκτων ή επιτακτικών αναγκών τους για τη βελτίωση, συντήρηση και ιδίως για την αποκατάσταση του οδικού δικτύου τους, λόγω φυσικών καταστροφών.

Β. Η κατανομή των εσόδων από τους ΚΑΠ στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και την ΕΝΑΕ προς κάλυψη των ανωτέρω δαπανών τους, γίνεται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, κατά τα οριζόμενα στην παρούσα απόφαση.

Γ. Ο Λογαριασμός που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υπό τον τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων», πιστώνεται με προκαταβολές που χορηγεί το

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, εντός των πρώτων επτά ημερών κάθε μήνα, με ποσό το οποίο αντιστοιχεί στο 1/12 του συνολικού ποσού των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων οικονομικού έτους 2008 που προορίζονται για τους ανωτέρω σκοπούς και χρεώνεται με χρηματικές εντολές του Υπουργείου Εσωτερικών προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 20 Φεβρουαρίου 2008

ΣΕΝΑΡΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΚΑΠ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

ΣΕΝΑΡΙΟ 1: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΚΑΠ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ 80% - 20%

80 - 20						
	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ 2012		ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ 2012		ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Συντελεστής για κάθε Περιφέρεια_ 2012	Ποσό ανά Περιφέρεια_ 2012	ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ Συντελεστής για κάθε Περιφέρεια_ 2012	ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ Ποσό ανά Περιφέρεια_ 2012	Απόκλιση %	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	0,071	6.140.198	0,062	5.389.895	-12,22%	- 750.303
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,141	12.252.214	0,150	13.040.068	6,43%	787.854
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,048	4.146.494	0,055	4.781.358	15,31%	634.865
ΗΠΕΙΡΟΥ	0,053	4.569.007	0,054	4.694.425	2,74%	125.417
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,077	6.663.244	0,067	5.824.564	-12,59%	- 838.680
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,076	6.620.383	0,073	6.346.167	-4,14%	- 274.216
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,035	2.999.669	0,034	2.955.749	-1,46%	- 43.920
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,067	5.834.083	0,059	5.129.094	-12,08%	- 704.989
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,075	6.512.293	0,075	6.520.034	0,12%	7.741
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,223	19.391.815	0,224	19.473.169	0,42%	81.354
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,033	2.904.421	0,035	3.042.683	4,76%	138.262
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,042	3.678.883	0,051	4.433.623	20,52%	754.740
ΚΡΗΤΗΣ	0,060	5.221.086	0,061	5.302.961	1,57%	81.876
ΣΥΝΟΛΑ	1,000	86.933.789	1,000	86.933.789		0,00

ΣΕΝΑΡΙΟ 2: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΚΑΠ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ 75% - 25%

75 - 25						
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ 2012		ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ 2012		ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	
	Συντελεστής για κάθε Περιφέρεια_ 2012	Ποσό ανά Περιφέρεια_ 2012	ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ Συντελεστής για κάθε Περιφέρεια_ 2012	ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ Ποσό ανά Περιφέρεια_ 2012	Απόκλιση %	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	0,071	6.140.198	0,060	5.216.027	-15,05%	- 924.171
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,141	12.252.214	0,140	12.170.730	-0,67%	- 81.483
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,048	4.146.494	0,060	5.216.027	25,79%	1.069.534
ΗΠΕΙΡΟΥ	0,053	4.569.007	0,057	4.955.226	8,45%	386.219
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,077	6.663.244	0,064	5.563.762	-16,50%	- 1.099.481
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,076	6.620.383	0,077	6.693.902	1,11%	73.519
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,035	2.999.669	0,040	3.477.352	15,92%	477.682
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,067	5.834.083	0,055	4.781.358	-18,04%	- 1.052.724
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,075	6.512.293	0,078	6.780.836	4,12%	268.542
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,223	19.391.815	0,210	18.256.096	-5,86%	- 1.135.719
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,033	2.904.421	0,038	3.303.484	13,74%	399.063
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,042	3.678.883	0,057	4.955.226	34,69%	1.276.343
ΚΡΗΤΗΣ	0,060	5.221.086	0,064	5.563.762	6,56%	342.677
ΣΥΝΟΛΑ	1,000	86.933.789	1,000	86.933.789		0,00

ΚΑΠ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

ΣΕΝΑΡΙΟ 1: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΚΑΠ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ 75% - 25%

75 - 25						
	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ 2011		ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ_2011		ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Συντελεστής για κάθε Περιφέρεια_2011	Ποσό ανά Περιφέρεια _2011	ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ Συντελεστής για κάθε Περιφέρεια_2011	ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ Ποσό ανά Περιφέρεια_ 2011	Απόκλιση %	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	0,072	16.040.630	0,089	19.889.190	23,99%	3.848.560
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,111	24.731.015	0,115	25.699.516	3,92%	968.500
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,061	13.630.313	0,087	19.442.242	42,64%	5.811.929
ΗΠΕΙΡΟΥ	0,069	15.485.687	0,077	17.207.502	11,12%	1.721.815
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,078	17.389.570	0,088	19.665.716	13,09%	2.276.147
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,05	20.825.474	0,105	23.464.775	12,67%	2.639.302
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,078	11.246.204	0,046	10.279.806	-8,59%	-966.398
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,093	17.680.759	0,073	16.313.606	-7,73%	-1.367.154
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,103	23.232.035	0,105	23.464.775	1,00%	232.740
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,104	22.931.778	0,031	6.927.695	-69,79%	-16.004.082
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,045	10.061.696	0,055	12.291.073	22,16%	2.229.377
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,059	13.084.075	0,064	14.302.339	9,31%	1.218.264
ΚΡΗΤΗΣ	0,077	17.134.814	0,065	14.525.813	-15,23%	-2.609.001
ΣΥΝΟΛΑ	1,000	223.474.048	1,000	223.474.048		

ΣΕΝΑΡΙΟ 2: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΚΑΠ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ 65% - 35%

65 - 35						
	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ 2011		ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ_2011		ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Συντελεστής για κάθε Περιφέρεια_20 11	Ποσό ανά Περιφέρεια _2011	ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ Συντελεστής για κάθε Περιφέρεια_2 011	ΝΕΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ Ποσό ανά Περιφέρεια_ 2011	Απόκλιση %	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	0,072	16.040.630	0,082	18.269.046	13,89%	2.228.416
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,111	24.731.015	0,104	23.342.602	-5,61%	- 1.388.413
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,061	13.630.313	0,094	20.906.786	53,38%	7.276.473
ΗΠΕΙΡΟΥ	0,069	15.485.687	0,080	17.968.705	16,03%	2.483.018
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,078	17.389.570	0,081	18.048.456	3,79%	658.887
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,05	20.825.474	0,100	22.310.074	7,13%	1.484.601
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,078	11.246.204	0,058	12.965.567	15,29%	1.719.363
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,093	17.680.759	0,068	15.180.794	-14,14%	- 2.499.965
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,103	23.232.035	0,100	22.310.074	-3,97%	- 921.961
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,104	22.931.778	0,030	6.798.396	-70,35%	- 16.133.382
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,045	10.061.696	0,065	14.619.988	45,30%	4.558.292
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,059	13.084.075	0,073	16.274.408	24,38%	3.190.334
ΚΡΗΤΗΣ	0,077	17.134.814	0,065	14.479.150	-15,50%	- 2.655.664
ΣΥΝΟΛΑ	1,000	223.474.048	1,000	223.474.048		

ΣΕΝΑΡΙΟ 3: ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΗΚΟΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ (ΜΟΝΟ)

Με βάση τα στοιχεία που κοινοποιήθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών, δημιουργήθηκε η κατανομή των ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΚΑΠ σε συνάρτηση του ποσοστού του μήκους οδικού δικτύου που έγκειται στην αρμοδιότητα της κάθε Περιφέρειας.

Περιφέρειες	Σύνολο Οδικού Δικτύου	% Μήκους Οδικού δικτύου ως προς το Σύνολο	Ποσά 2013 (με βάση Οδικό Δίκτυο)	Συντελεστής 2013	Απόκλιση από ποσά 2011
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	3.136,53	7,24%	16.182.497	0,072	0,88%
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	4.900,00	11,31%	25.280.879	0,113	2,22%
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	2.313,40	5,34%	11.935.671	0,053	-12,43%
Περιφέρεια Ηπείρου	3.421,25	7,90%	17.651.471	0,079	13,99%
Περιφέρεια Θεσσαλίας	4.473,50	10,33%	23.080.411	0,103	32,73%
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	4.495,24	10,38%	23.192.576	0,104	11,37%
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	1.548,80	3,58%	7.990.822	0,036	-28,95%
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	5.032,00	11,62%	25.961.915	0,116	46,84%
Περιφέρεια Πελοποννήσου	5.004,00	11,55%	25.817.453	0,116	11,13%
Περιφέρεια Αττικής	1.447,00	3,34%	7.465.598	0,033	-67,44%
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	1.589,55	3,67%	8.201.066	0,037	-18,49%
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	1.713,00	3,95%	8.837.989	0,040	-32,45%
Περιφέρεια Κρήτης	4.240,00	9,79%	21.875.700	0,098	27,67%
ΣΥΝΟΛΟ	43.314,27	100,00%	223.474.048	1,000	

ΣΕΝΑΡΙΟ 4: ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ 10%.

Ένα από τα αρχικά σενάρια που επιλέχθηκαν για την κατανομή των ΚΑΠ ήταν και ο καταμερισμός των πόρων με βάση την έκταση των Περιφερειών. Κατά την εφαρμογή του σεναρίου παρατηρήθηκαν μεγάλες αποκλίσεις στις κατανομές σε μερικές Περιφέρειες, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, 2011. Για το λόγο αυτό και εξετάστηκε η εφαρμογή του συντελεστή διόρθωσης που περιγράφηκε παραπάνω, σε ποσοστό 10%. Δεδομένου ότι το συνολικό ποσό των επενδυτικών ΚΑΠ πρέπει να παραμένει σταθερό, οι διαφορές στα ποσά που προέκυψαν από την εφαρμογή του συντελεστή ανακατανεμήθηκαν ισοσκελώς σε όλες τις Περιφέρειες.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Συντελεστής 2011	Ποσό 2011	Συντελεστής 2013	Ποσό 2013	Απόκλιση %
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	0,072	16.040.630	0,082	18.337.079	14,32%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,111	24.731.015	0,111	24.728.368	-0,01%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,061	13.630.313	0,079	17.710.979	29,94%
ΗΠΕΙΡΟΥ	0,069	15.485.687	0,070	15.723.984	1,54%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,078	17.389.570	0,081	18.101.826	4,10%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,05	20.825.474	0,096	21.500.339	3,24%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,078	11.246.204	0,045	10.121.583	-10,00%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,093	17.680.759	0,071	15.912.683	-10,00%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,103	23.232.035	0,096	21.500.339	-7,45%
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,104	22.931.778	0,092	20.638.600	-10,00%
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,045	10.061.696	0,049	11.006.268	9,39%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,059	13.084.075	0,057	12.770.665	-2,40%
ΚΡΗΤΗΣ	0,077	17.134.814	0,069	15.421.332	-10,00%
ΣΥΝΟΛΑ	1,000	223.474.048	1,000	223.474.048	

ΣΕΝΑΡΙΟ 5: ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΗΚΟΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ 10%.

Ομοίως με το σενάριο 2, στην κατεύθυνση του περιορισμού των ανισοτήτων στις Περιφέρειες που αποτελεί και τον τελικό σκοπό μιας δικαιότερης κατανομής των ΚΑΠ, εφαρμόστηκε ο συντελεστής διόρθωσης 10% και με βάση το μήκος του οδικού δικτύου των Περιφερειών.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Συντελεστής 2011	Ποσό 2011	Συντελεστής 2013	Ποσό 2013	Απόκλιση %
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	0,072	16.040.630	0,065	14.436.567	-10,00%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,111	24.731.015	0,100	22.257.914	-10,00%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,061	13.630.313	0,067	14.902.193	9,33%
ΗΠΕΙΡΟΥ	0,069	15.485.687	0,077	17.244.754	11,36%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,078	17.389.570	0,079	17.742.981	2,03%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,05	20.825.474	0,087	19.465.464	-6,53%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,078	11.246.204	0,054	12.150.636	8,04%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,093	17.680.759	0,088	19.752.849	11,72%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,103	23.232.035	0,095	21.296.332	-8,33%
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,104	22.931.778	0,092	20.638.600	-10,00%
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,045	10.061.696	0,055	12.297.283	22,22%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,059	13.084.075	0,057	12.741.541	-2,62%
ΚΡΗΤΗΣ	0,077	17.134.814	0,083	18.546.934	8,24%
ΣΥΝΟΛΑ	1,000	223.474.048	1,000	223.474.048	

**ΣΕΝΑΡΙΟ 6: ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΚΤΑΣΗΣ (40%) – ΜΗΚΟΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ (35%) –
ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ (25%) ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Συντελεστής 2011	Ποσό 2011	Συντελεστής 2013	Ποσό 2013	Απόκλιση %
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	0,072	16.040.630	0,073	16.272.754	1,45%
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,111	24.731.015	0,104	23.215.341	-6,13%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,061	13.630.313	0,086	19.128.263	40,34%
ΗΠΕΙΡΟΥ	0,069	15.485.687	0,081	18.038.252	16,48%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0,078	17.389.570	0,080	17.947.709	3,21%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,05	20.825.474	0,096	21.382.045	2,67%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,078	11.246.204	0,059	13.205.836	17,42%
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0,093	17.680.759	0,076	16.939.388	-4,19%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,103	23.232.035	0,099	22.071.075	-5,00%
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,104	22.931.778	0,042	9.312.494	-59,39%
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,045	10.061.696	0,064	14.279.130	41,92%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0,059	13.084.075	0,069	15.464.427	18,19%
ΚΡΗΤΗΣ	0,077	17.134.814	0,073	16.217.335	-5,35%
ΣΥΝΟΛΑ	1,000	223.474.048	1,000	223.474.048	

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΣΕΝΑΡΙΩΝ

Ακολουθεί πίνακας σύγκρισης των σεναρίων που προηγήθηκαν καθώς και αυτού που τελικά προτείνεται προς υλοποίηση.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΝΕΕΣ ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ											
	ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ (μόνο)		ΕΚΤΑΣΗ με όριο 10%		ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ με 10%		ΣΕΝΑΡΙΟ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ - Έκτ. 40% - Οδ.δίκτυο 35% - ειδ.συνθ. 25%"		ΣΕΝΑΡΙΟ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ με 10%			
	Ποσό	Απόκλιση από 2011	Ποσό	Απόκλιση από 2011	Ποσό	Απόκλιση από 2011	Ποσό	Απόκλιση από 2011	Ποσό	Συντελεστής 2013	Απόκλιση %	Απόκλιση από 2011
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	16.182.497	141.867	18.337.079	2.296.450	14.436.567	- 1.604.063	16.272.754	232.124	15.376.233	0,069	-4,14%	- 664.396,7
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	25.280.879	549.864	24.728.368	- 2.647	22.257.914	- 2.473.102	23.215.341	- 1.515.675	22.257.914	0,100	-10,00%	- 2.473.101,5
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	11.935.671	-1.694.642	17.710.979	4.080.666	14.902.193	1.271.881	19.128.263	5.497.950	18.074.422	0,081	32,60%	4.444.109,4
ΗΠΕΙΡΟΥ	17.651.471	2.165.784	15.723.984	238.297	17.244.754	1.759.067	18.038.252	2.552.565	17.044.464	0,076	10,07%	1.558.776,5
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	23.080.411	5.690.841	18.101.826	712.257	17.742.981	353.412	17.947.709	558.139	16.958.909	0,076	-2,48%	- 430.660,4
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	23.192.576	2.367.102	21.500.339	674.866	19.465.464	- 1.360.010	21.382.045	556.571	20.204.036	0,090	-2,98%	- 621.437,6
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	7.990.822	-3.255.382	10.121.583	- 1.124.620	12.150.636	904.432	13.205.836	1.959.632	12.478.282	0,056	10,96%	1.232.078,0
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	25.961.915	8.281.156	15.912.683	- 1.768.076	19.752.849	2.072.090	16.939.388	- 741.371	16.006.140	0,072	-9,47%	- 1.674.618,7
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	25.817.453	2.585.418	21.500.339	- 1.731.696	21.296.332	- 1.935.702	22.071.075	- 1.160.960	20.908.831	0,094	-10,00%	- 2.323.203,5
ΑΤΤΙΚΗΣ	7.465.598	-15.466.179	20.638.600	- 2.293.178	20.638.600	- 2.293.178	9.312.494	- 13.619.283	20.638.600	0,092	-10,00%	- 2.293.177,8
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	8.201.066	-1.860.630	11.006.268	944.572	12.297.283	2.235.587	14.279.130	4.217.434	13.492.444	0,060	34,10%	3.430.748,7
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	8.837.989	-4.246.086	12.770.665	- 313.409	12.741.541	- 342.534	15.464.427	2.380.352	14.612.440	0,065	11,68%	1.528.365,0
ΚΡΗΤΗΣ	21.875.700	4.740.886	15.421.332	- 1.713.481	18.546.934	1.412.120	16.217.335	- 917.479	15.421.332	0,069	-10,00%	- 1.713.481,4
	223.474.048	0	223.474.048	0	223.474.048	0	223.474.048	0	223.474.048	1,000		